

László Tőkés a fost ales vicepreședinte al Parlamentului European

Pál Schmitt și László Tőkés

În data de 15 iunie, în cadrul ședinței plenare a PE de la Strasbourg **László Tőkés** a fost ales cu 334 de voturi pentru, respectiv 287 de abțineri și voturi împotriva în funcția de vicepreședinte al Parlamentului European. Nominalizarea a fost făcută de către delegația maghiară a Partidului Popular European în data de 9 iunie 2010, și a fost sprijinită și de delegația română din cadrul PPE, respectiv de întreaga fracțiune PPE a Parlamentului European. Postul a rămas vacant după ce europarlamentarul FIDESZ, **Schmitt Pál**, primul vicepreședinte maghiar al PE, a demisionat din funcție după ce în urma alegerilor generale din Ungaria a ajuns președinte al Parlamentului Ungariei. Social-democrații și liberalii români din Parlamentul European și din Parlamentul României – recurând la retorică extremistă – au

reacționat vehement la vestea candidaturii președintelui Consiliului Național Maghiar din Transilvania. László Tőkés a făcut următoarea declarație cu privire la alegerea sa în această funcție: „Este o onoare deosebită pentru mine că am fost nominalizat pentru funcția de vicepreședinte din partea grupului politic al Partidului Popular European. De o asemenea onoare am avut parte ultima dată anul trecut, în luna decembrie, când am primit cea mai înaltă distincție a statului român, Ordinul Național **Steaua României**, cu ocazia aniversării a 20 de ani de la căderea dictaturii comuniste române. În urmă cu 20 de ani locuitorii **Timișoarei**, aparținând diferitelor etnii și culte religioase, s-au revoltat împotriva **dictaturii lui Ceaușescu** în deplin acord și cu un curaj care

și-a asumat riscul maxim. La fel ca atunci și acolo, și acum voi depune toate eforturile să reprezint interesele țării mele, în spiritul apărării drepturilor omului și ale minorităților, a libertăților religioase, precum și a valorilor europene și creștine. Nu în ultimul rând voi munci pentru scoaterea din izolare a fostelor țări comuniste din Europa Centrală și de Est, dar și pentru drepturile comunității minoritare a maghiarilor din România, a căror reprezentant sunt în Partidul Popular European. Este o mare bucurie pentru mine că sunt membru al Parlamentului European tocmai în perioada adoptării Tratatului de la Lisabona, care marchează începutul unei noi ere în istoria Europei Unite.”

Strasbourg, 15 iunie 2010

Laudatio

rostită de Gabriel Andreescu
despre László Tőkés cu ocazia
primirii Premiului Petőfi

Avem ocazia să sărbătorim împreună, cu ocazia acordării premiului Petőfi, un om și un simbol. Este un privilegiu să fiu cel chemat să spun cuvintele menite să definească portretul esențial al pastorului, apoi episcopului și astăzi, parlamentarului european Tőkés László.

Pentru foarte mulți, domnul Tőkés László este omul al cărui **curaj** a inspirat vitejia enoriașilor săi, apoi a timișorenilor, apoi a oamenilor care i-au făcut pe liderii comuniști să ia elicopterul pentru a se îndrepta spre locul hărăzit de istorie. Nu este vorba despre un curaj al momentului. A înfruntat arbitrarul din tinerețe. La mijlocul anilor '80, regimul lua deja măsuri menite să îl trimită în locuri cât mai departate de lume. Domnia sa a rezistat presiunii organelor ceaușiste tot anul 1989, când acestea au trebuit să facă față solidarizării congregației reformate cu îndrumătorul spiritual. Rezistența din casa parohială din Timișoara, în 1989, este doar punctul final, nu începutul. Dar ce explică curajului domnului Tőkés László, și adaugă la el, este simțul **demnității**. A dat exemplul demnității în perioada grea a național-comunismului. Dar l-a exprimat precum puțini alții în anii, nu mai puțin chinuitori, care au urmat regimului Ceaușescu. Au fost ani când insultele și amenințările la adresa comunității maghiare au luat forme respingătoare, insuportabile și pentru românii onești, nu doar pentru maghiari. Atitudinea, declarațiile episcopului Tőkés László din acea perioadă au readus siguranța comunității sale ultragiutate. Pentru radicalitatea unor cuvinte și judecăți asupra evenimentelor, domnul Tőkés László a fost acuzat de intelectuali publici și oameni politici români, dar și de unii dintre oamenii politici maghiari. Aș dori să sublini-

Premiul Petőfi

ez nevoia înțelegerii fermității domniei sale, în anumite momente, în termenii unei **demnități ultragiutate**. Așa înțelegem și de ce domnul Tőkés László este, în sensul cel mai propriu, un om al **adevărului**. Nu pentru că ar putea avea dreptate întotdeauna și în toate, căci așa ceva nu este pe măsura nimănui. Ci pentru că face vie esența acestuia, adică **devoțiunea pentru adevăr**. În domnul Tőkés László poți avea încredere că dacă e convins de un lucru, îl va afirma și în condițiile cele mai grele. Poți fi sigur că nu va susține contrariul a ceea ce crede, oricare i-ar fi avantajele. Parlamentarul european Tőkés László ne reamintește că nu există dreptate atâta timp cât lumea va uita, sau va trece peste **fărădelegile comunismului**. Cum ar putea să-l uite el, un om drept, pe fidelul său Ernő Újvárossy, intimidat și hărțuit de Securitate, apoi dispărut și găsit mort? Nimeni nu l-a auzit pe domnul Tőkés și pe susținătorii lui în bătaia cu trecutul, vorbind despre răzbunare. Nu se poate însă ridica o lume curată, morală peste o injustiție nereparată. În anul 2009, domnia

sa a inițiat, sub egida Parlamentului European, o coaliție civică capabilă să ducă nu doar la condamnarea simbolică a comunismului, nici aceasta, astăzi, cu adevărat împlinită, ci și la obținerea consecințelor sale practice. Domnul Tőkés László este unul dintre acei care ne dau linistea morală că lumea nu va lăsa în uitare acel sistem al suferinței, cruzimii și batjocorii ființei umane. Domnul Tőkés László este un reprezentant al comunității sale, al maghiarilor de pretutindeni și în particular, al maghiarilor din Transilvania. Este reprezentantul unei educații, al unei culturi, al unei civilizații. Dar a devenit și simbolul revoluției române. Domnia sa a unit la un moment dat două comunități pentru a le face să câștige, împreună, curajul de a deveni liberi. Sensul Premiului Petőfi, acordat astăzi de Terror House, ar fi că domnul Tőkés László nu este numai personalitatea istorică ce exprimă valorile unei identități particulare, ci aceea care le unește pe acestea cu sensuri universale.

*Terror House,
Budapesta, 17 decembrie 2009*

Laudatio

rostită de Tőkés László despre
Gabriel Andreescu cu ocazia
primirii Premiului Petőfi

Gabriel Andreescu este poate unul dintre ultimii intelectuali adevărați, în cel mai nobil sens al cuvântului. Este pe cale de dispariție acest gen de om care nu se teme să spună tot ceea ce crede adevărat, și are și curajul de a reconsidera în mod critic propriile afirmații.

Gândește. Poartă dialoguri. Disidentul de odinioară devine astfel pe astăzi un renumit militant pentru drepturile omului și minorităților, un publicist român care, cu toate că are o diplomă de fizician, își desfășoară activitatea de cercetare în tematica minorităților etnice. Ca și publicist al cotidianului Ziua lucrează la fel de eficient ca și în calitate de profesor al Facultății de Științe Politice a SNSPA din București. Născut la Buzău, în colaborare cu filozoful ardelean Gusztáv Molnár scrie o carte despre „problema transilvană”. Participă regulat la Universitatea de Vară de la Bálványos, dar nu este un hungarofil legat la ochi – observă și ne arată și lipsurile noastre. Membru al Consiliului Științific al Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, precum și al Corpului de Consilieri al revistei Altera și al Comisiei Helsinki, este fondatorul mai multor fundații și asociații din România. Probabil termenul „viu” ar putea caracteriza cel mai bine activitatea civică și științifică a lui Gabriel Andreescu. Scrierile sale sunt pline de viață, căci el chiar trăiește ceea ce gândește: literele neînsuflețite prind viață trecând prin filtrul personalității lui Gabriel Andreescu. Amintindu-și de o masă rotundă din 1992 a Grupului pentru Dialog Social, îl citează pe renumitul filozof Richard Rorty: „Drepturile omului cer pasiune și curaj, nu rațiune și teorie.” Această pasiune și curaj țin în viață toată activitatea sa. Și această „pasiune” nu este altceva, decât ceea ce

a formulat un alt filozof de seamă, Leo Strauss, încă în 1956, referindu-se la filozofia politică, dar valabil și în cazul nostru: la baza reflexiei pure a cugetului stă ceva absolut pasionat: dragostea pentru adevăr. Acest soi de dragoste pentru adevăr definește poziția de bază și întreaga mentalitate a lui Gabriel Andreescu. Nu se teme să înfrunte sincer trecutul, ceea ce acum, la cea de-a 20-a aniversare a schimbării de regim din România, este un exemplu de urmat pentru noi toți. Rostește adevăruri stingheritoare, spre exemplu despre fundalul istoriei etnopolitice a țării noastre comune, România. Să cităm mai larg din jurnalul său tematic apărut la schimbarea de mileniu cu titlul „Ruleta: Români și maghiari 1990–2000”: „Mentalitatea omogenizantă a lovit diversitatea etnică și a adus prejudecii gândirii, lucidității și atitudinii populației românești. Toată perioada interbelică, invocată ca model al democrației românești, a constituit un afront la adresa multietnicității. Fie că era vorba despre politicile administrative, fie că era vorba despre opera vedetelor intelectuale – de genul lui Nae Ionescu, pa care-l numesc întrucât reprezintă paradigma genului –, acestea au încercat mai curând să renege spiritul multicultural. Național-comunismul crescut prin anii '60 nu a făcut decât să adauge,

timp de trei decenii, vulgaritatea și agresivitatea unei gândiri definite pe ideea de control și unicitate.” Rostirea adevărului oferă totodată și posibilitatea de a schimba realitățile societății noastre. Dacă inventariem problemele noastre comune, dacă nu ne mistificăm, mințind, istoria, dacă parcurgem cu o rigurozitate neînduplecată lanțurile logice – atunci „ne putem soluționa în sfârșit probleme comune”. Astăzi, când așezăm în prim-plan „multiculturalismul” și multilingvismul ca valori de bază ale Europei aflate pe cale de unificare, Gabriel Andreescu, această personalitate marcantă a vieții publice românești, în Ungaria, în Casa Terorii din Budapesta, ce evocă trecutul pătimas, este laureat cu Premiul Petőfi. Aceasta este Europa. Pentru această Europă și-a sacrificat viața la înăbușirea sângeroasă a revoluției din 1848-49 cel de la care se trage denumirea premiului. Aceasta este moștenirea noastră: dragostea pentru adevăr și dragostea pentru libertate. Și acesta este și mesajul Timișoarei eliberate din tăcere și robia uitării. Acesta este mesajul pe care îl dă mai departe cu glas încet, cu puterea cuvântului drept rostit, cu consecvență neconținută Gabriel Andreescu.

*Terror House
Budapesta, 17 decembrie 2009*

Acordarea premiului Petőfi

Distins cu medalia Robert Schuman pentru contribuția la căderea comunismului

Europarlamentarul László Tőkés a fost distins cu medalia Robert Schuman, care i-a fost acordată de către președintele grupului PPE din PE, Joseph Daul, cu ocazia unei ceremonii organizate pentru a marca 20 de ani de la căderea comunismului în Europa.

Medalia i-a fost acordată lui László Tőkés ca semn de recunoaștere a rolului decisiv pe care l-a jucat în Revoluția din 1989, încheiată cu înlăturarea regimului dictatorial comunist condus de Nicolae Ceaușescu, potrivit unui comunicat PPE.

Joseph Daul a vorbit cu această ocazie despre rolul istoric pe care l-a jucat László Tőkés în eliberarea României de sub regimul comunist. „Oameni care au avut curajul și tăria dumneavoastră au făcut posibilă reunificarea Europei. Oamenii ca dumneavoastră simbolizează cel mai bine viziunea umanistă a societății pe care noi, grupul PPE, nu am încetat să o apărăm, încă din vremea părinților fondatori ai Europei. Din toată inima, pentru români și pentru Europa, vă mulțumesc”, a spus Daul. „Mă simt onorat și privilegiat

pentru că primesc Medalia Robert Schuman astăzi, la comemorarea a douăzeci ani de la căderea regimului comunist din România, care a fost posibilă datorită solidarității oamenilor. Este de o semnificație deosebită faptul că Revoluția a izbucnit la Timișoara, un oraș în care aproximativ zece comunități etnice și la fel de multe culte religioase trăiesc împreună, într-un spirit de empatie partajată și de toleranță. Comunitatea multi-etnică și multi-religioasă și-a unit forțele împotriva inamicului comun, autointitulat »Geniul Carpatilor«. Astăzi, ne referim la aceste întâmplări ca »spiritul de la Timișoara«, un spirit care a venit înaintea unității în diversitate, în care credem, noi toți europenii de astăzi”, a spus László Tőkés.

Medalia Robert Schuman este o distincție acordată persoanelor care au contribuții excepționale la integrarea europeană, democrație și drepturile omului. Printre laureații anteriori sunt Elena Bonner-Saharov, Papa Ioan Paul al II-lea, Jean-Claude Juncker, Valéry Giscard d'Estaing și Michel Barnier.

Decorat cu Steaua României în grad de Cavaler

Președintele Traian Băsescu l-a decorat pe europarlamentarul László Tőkés cu Ordinul Național Steaua României în grad de Cavaler, la 20 de ani de la Revoluție, în data de 17 decembrie 2009.

Conferirea decorației este motivată, potrivit decretului semnat de șeful statului, de împlinirea a 20 de ani de la Revoluția din Decembrie 1989, „în semn de mare apreciere a curajului și demnității de care a dat dovadă, declanșând, prin exemplu personal, revolta istorică a poporului român împotriva dictaturii comuniste”.

„Tőkés i-a inspirat pe cei cărora li se răpise orice drept”

Ambasadorul SUA la București, Mark Gitenstein, într-o declarație din data de 15 decembrie 2009 a afirmat că László Tőkés „a dat semnalul începerii Revoluției”.

„Astăzi se împlinesc două decenii de când **László Tőkés** a apărut la fereastra apartamentului său din Timișoara pentru a le spune enoriașilor săi că nu a fost evacuat. Unul dintre enoriași povestea recent: »László a apărut la fereastră și ne-a făcut semn să ne apropiem. Deși nu știa, Revoluția română începea în acel moment.« Cu acel simplu gest de încurajare, el de fapt a spus: veniți și hai-deți să înfruntăm tirania”, a comentat ambasadorul american.

„Asemenea lui Martin Luther King și Rosei Parks, László Tőkés i-a inspirat pe cei cărora li se răpise orice drept, să-și exercite drepturile oferite de Dum-

nezeu, iar astfel, a dat semnalul începerii revoluției”, a spus Gitenstein.

El a adăugat însă că, așa cum mișcarea pentru drepturi civile nu s-a încheiat cu boicotul autobuzelor din Montgomery sau cu discursul „Am un vis” al lui Martin Luther King, din 1963, nici Revoluția română nu s-a încheiat cu evenimentele care au avut loc în urmă cu 20 de ani la Timișoara sau în Piața Universității: „În America, a fost nevoie de încă cinci ani pentru ca Martin Luther King și aliații săi să obțină adoptarea de către Congres a unor legi importante în domeniul drepturilor civile și alte patru decenii pentru ca un afro-american, Barack Obama, să fie ales președinte. Dar nici astăzi, niciun american sincer nu poate pretinde că revoluția pentru drepturi civile s-a încheiat. Aici în România, dumneavoastră aveți încă multe lucruri de făcut pentru a încheia Revoluția.”

Panica Kosovo

În urma declarațiilor automate făcute de László Tőkés la Universitatea de Vară Bálványos, acesta a fost atacat de către toată clasa politică, respectiv de presa centrală din România. Isteria așa-numitei „panici Kosovo” nu a trecut nici în toamnă, când președintele PE, Jerzy Buzek, a primit din partea majorității partidelor politice din România scrisori „denunțătoare”. Europarlamentarul PSD, Corina Crețu, a cerut în cadrul plenarei de la Strasbourg schimbarea din funcție a lui Tőkés pe motiv că acesta, în calitate de „promotor înverșunat al separatismului pe criterii etnice” și „semănător de vrajbă” și-ar fi întărit mesajele extremiste și șovine, iar în numele obținerii autonomiei teritoriale pe criterii etnice a incitat oamenii la mișcări în stradă.

László Tőkés și Tibor T. Toró la universitatea de vară

În atenția Domnului Jerzy Buzek, Președintele Parlamentului European

Stimate Domnule Președinte,

În timpul sesiunii plenare din septembrie, mai precis luni, 6 septembrie, doamna Corina Crețu (S&D), membru al Parlamentului European, vicepreședinte al Comisiei pentru Dezvoltare, a lansat la adresa mea atacuri inacceptabil de agresive și personale, în calitate mea de vicepreședinte al Parlamentului European (vă rog să găsiți atașat discursul domnei Crețu, în versiunea sa originală).

Atacul doamnei Corina Crețu reflectă intenția partidului post-comunist din România, Partidul Social Democrat (PSD) de a solicita îndepărtarea mea din funcția de vicepreședinte la începutul plenarei din septembrie, o intenție exprimată deschis încă din această vară. În discursul său, membrul socialist din România a reiterat această solicitare.

Am fost informați, prin intermediul mass-mediei din România că Daniel Constantin, președintele Partidului Conservator (PC), vi s-a adresat cu o scrisoare care exprimă o intenție similară.

În același timp, există zvonuri care circulă în țara mea, informații de origine necunoscută, că membri ai Partidului Popular European aparținând Partidului Democrat Liberal

(PDL) din România au reclamat că m-am exprimat public pentru susținerea autonomiei comunității maghiare din România.

Cu permisiunea dumneavoastră, domnule Președinte, vă supun atenției, spre o mai bună informare, un rezumat al atacurilor naționalist-șoviniste din România, tot mai dese, inițiate împotriva mea, din dorința de a arăta lipsa de fundament a acestora.

În același timp, vă rog să îmi permiteți să vă amintesc de durul atac anti-maghiar lansat împotriva mea de către independentul Corneliu Vadim Tudor, membru al Parlamentului European, cu ocazia alegerii mele în funcția de vicepreședinte, în data

de 15 iunie 2010, în cadrul sesiunii plenare din iunie. Atunci, domnule Președinte, ați întrerupt discursul extremistului naționalist, membru al Partidului România Mare (PRM), discurs pe care îl aveți atașat.

Vă scriu această scrisoare pentru a vă pune la dispoziție informații veridice și pentru a-mi proteja onoarea. În cazul în care aveți întrebări legate de cele enumerate mai sus, vă stau la dispoziție cu orice detaliu suplimentar.

Cu cele mai calde urări,
Bruxelles, 12 septembrie 2010

László Tőkés
Vicepreședinte al Parlamentului European

Jerzy Buzek îl sprijină pe László Tőkés

Jerzy Buzek l-a asigurat, prin intermediul unei scrisori, de tot sprijinul său pe László Tőkés. Președintele Parlamentului European a ținut să precizeze în scrisoarea sa că este „absolut sigur de faptul că Dumneavoastră [...] manifestați respectul maxim față de valorile și democrația noastră comună europeană, față de lege, demnitatea umană și drepturile fundamentale. Doresc cu acest prilej să vă asigur că am toată încrederea în Dumneavoastră în capacitatea de vicepreședinte al Parlamentului European”.

Singurul lider al unui for european ales prin vot direct a răspuns în data de 18 noiembrie 2010 solicitării verbale și scrise a vicepreședintelui ardelean al PE de a clarifica relațiile instituționale, în urma atacurilor venite din partea clasei politice românești.

„Exercițiul românizării erei naționalist-comuniste se petrece și în zilele noastre”

Interviu acordat pentru Academia Cațavencu

„Țara mea este Transilvania, România, Ungaria, Uniunea Europeană”

– Vă iubiți țara?

– Da.

– Care este țara dvs.?

– Transilvania, România, Ungaria, Uniunea Europeană.

– Iubiți România? De ce?

– Este o țară bogată. Eu am crescut în Cluj, printre maghiari, români și evrei, am slujit printre sași, la Brașov, mai apoi la Dej și în inima Banatului, la Timișoara, am fost episcop timp de aproape două decenii în capitala Partiumului, la Oradea, iar Ținutul Secuiesc, de unde se trage familia mea, ocupă un loc special în sufletul meu – și aici m-am referit doar la Ardeal. Bucureștiul este o lume aparte, care pare extrem de interesantă, în Moldova găsim o credință adâncă, iar Muntenia nu e sterilă, are o putere elementară, deci Caragiale ar da din cap aprobator dacă ar trăi azi.

– Iubiți Ungaria? De ce?

– Este o țară bogată. Atunci când Sfântul Ștefan și-a asumat, în urmă cu peste un mileniu, aducerea creștinismului din Vest, nu s-a gândit că vor mai trece secole de-a lungul cărora vom fi nevoiți să apărăm această decizie. Tătari, turci, austrieci – am rezistat în fața tuturor, am păstrat din toate partea bună. Limba noastră maternă, cultura și credința noastră – toate sunt bogate. Dar, revenind: dacă vorbim doar de Ungaria, pentru mine prezentul începe cu momentul 1956, când tineri neînarmați s-au opus tancurilor sovietice invadatoare. Asta e Ungaria. Suntem capabili să iubim libertatea și să reconstruim bazându-ne pe credință, pe ceea ce cunoaștem.

Ungaria a uitat de noi, maghiarii de peste hotare

– Ce vă enervează în România?

– Repulsia față de gândirea independentă. Mă enervează că suntem incapabili să ne confruntăm sincer cu trecutul. Mă enervează că perioada dinainte de 1989 este considerată un punct mort, cu toate că o bună parte a problemelor noastre actuale își au rădăcina în acea perioadă.

– Ce vă enervează la Ungaria?

– Mă enervează că de multe ori nu pot fi mândru că sunt maghiar. Că în ultima vreme nu am putut să admirăm Ungaria. Au uitat de noi, maghiarii de peste hotare. Mai mult, coaliția conjuncturală socialist-liberală a dus o campanie mincinoasă bazată tocmai pe „natura noastră românească” („23 de milioane de muncitori români vor sufoca Ungaria” – o minciună sfruntată) atunci când i-a convins pe conașionalii noștri să voteze împotriva acordării dublei cetățenii, la referendumul din 5 decembrie 2004.

– Mai sunteți omul care a declanșat *Revoluția*?

– Și acum, la fel ca atunci, spun doar ceea ce cred că este adevărat. Adevărul este incomod, pentru că nu poate fi adaptat unor interese trecătoare. Așadar, eu în spirit am rămas același, un simplu preot căruia Dumnezeu i-a dat o menire. Eu m-am angajat să Îl slujesc. Dacă memoria *Revoluției* este acum aceea pe care ne-am imaginat-o atunci, e altă întrebare.

– Care-i adevărul? Îl știți?

– Doar Dumnezeu deține adevărul absolut.

„Alipirea Transilvaniei la Ungaria nu mai are niciun fundament real”

– Vreți să se alipească Transilvania Ungariei?

– Transilvania a fost de-a lungul secolelor o entitate de sine stătătoare, o macroregiune cu o identi-

tate proprie. A fost tărîmul multilingvismului, al multiculturalității, locul în care s-a născut libertatea și toleranța confesională. Transilvania nu trebuie anexată niciunde pentru a-i fi recunoscut caracterul extraordinar, ea poate fi iubită și de una singură. Să ne imaginăm o regiune – Ardealul – unde s-ar uni energiile locale ale românilor și maghiarilor (nici nu putem măsura ce a pierdut România cu deportarea evreilor și vinderea etnicilor germani, sași și șvabi) ținute deocamdată sub pres de către bocancul statului centralizat. N-ar putea deveni acest pământ giuvaierul Europei, de care ar putea fi mândră și România? Avem toate premisele ca, prin intermediul Ardealului, să demonstrăm Vestului, care se arată mai puțin capabil de empatie, cu ce valori pot contribui fostele state comuniste Europei care parcurge un proces de unificare. Dar, revenind la întrebare, alipirea Transilvaniei la Ungaria nu mai are niciun fundament real, pentru că politica de colonizare din perioada interbelică finalizată de comuniști a dus la răsturnarea, fără cale de întoarcere, a procentelor etnice din regiune – acum aici trăiesc numai în jur de 20% maghiari și aproape 80% români. Imaginați-vă ce s-ar întâmpla dacă Ungaria ar „moșteni” dintr-odată șase milioane de români. Tocmai de aceea alarmarea aceasta cu anexarea la Ungaria nu este altceva, decât un instrument de propagandă al extremiștilor naționaliști.

Militarizare forțară. Expansiune agresivă ortodoxă

– Care sunt planurile secrete ale autorităților române de a româniza județele din Secuime?

– Militarizare forțară: cu mică exagerare lângă fiecare secuie putem pune un vânător de munte sau un jandarm. Expansiune agresivă orto-

► doxă în Secuimea preponderent catolică sau protestantă: de exemplu, în Miercurea Nirajului, pentru câțiva români se dorește construirea celei de a treia biserici ortodoxe, firește, din bugetul de stat, adică din banii noștri, nemaivorbind de faptul că în ultimii 20 de ani s-au construit aproape 2000 de biserici și 40 de mănăstiri în tot Ardealul. Achiziționarea, organizată și sprijinită ne-transparent de structuri ale executivului, de terenuri și imobile din Ținutul Secuiesc. E drept, pentru asta suntem și noi de vină, pentru că cineva trebuie să vândă acele terenuri și case, pentru a putea fi cumpărate. Vă amintiți când la Consiliul Județean Covasna s-au interesat din Republica Moldova ce se mai aude cu programul guvernamental de facilitare a mutării cetățenilor moldoveni în zonă? Cu ce vehemență a negat atunci guvernul, deși era un corolar al logicii actuale de stat. Să nu fiu greșit înțeles: eu nu mă opun dreptului basarabenilor la cetățenia română, doar că nu mi-ar plăcea ca acest drept să ducă la modificarea procentelor etnice în Ținutul Secuiesc – acest lucru este interzis și de Carta Europeană a Limbilor Regionale și Minoritare, un document ratificat de Parlamentul României. Exercițiul românizării erei naționalist-comuniste, scos la iveală în Raportul Tismăneanu, care se referea în perioada aceea la localitățile mai mari din Secuime, se petrece și în zilele noastre, la o scară mai mică și cu o intensitate mai redusă. Vor fi interesante de urmărit datele relevante de recensământul din 2011, în primul rând în județul Covasna și în special în Sfântu Gheorghe.

„Kosovo și-a câștigat independența. Noi de ce nu autonomia?”

– *Maghiarimea, chiar ar trebui să preia modelul autonomiei kosovare și catalane, eventual să iasă în stradă pentru a-și clama drepturile?*

– Voi repeta ce am spus nu demult: dacă Kosovo și-a câștigat independența, atunci noi de ce nu am putea să ne câștigăm autonomia? Vă amintiți când domnul preșe-

dinte Bănescu a sugerat ca soluție autonomia în cazul Kosovo, într-o discuție din 2005 cu omologul său francez, Chirac? Dacă atunci opinia publică din România a știut să facă diferența dintre autonomie și independență, acum de ce nu poate? Produce o confuzie în interpretare decizia – fără caracter imperativ – a Curții Internaționale de Justiție a ONU de la Haga, conform căreia declararea unilaterală a independenței de către Kosovo în 2008 nu încalcă dreptul internațional? Nu cred. Kosovo și-a câștigat independența pentru că a crezut în ea – de fapt în acest context m-am referit la Kosovo la Universitatea de Vară Bálványos, dar politicienii care m-au atacat în mod incalificabil nu au avut urechi pentru a auzi ca atare. Amintirea manifestației catalane de la Barcelona a fost un exemplu pentru lărgirea instrumentelor în lupta politică pentru scopurile noastre majore. Trebuie să credem în dezideratele noastre și trebuie să ne folosim de toate

mijloacele pașnice pentru atingerea lor, aceasta e esența celor spuse de mine. Pe de altă parte, modelele de autonomie funcționale în alte țări ale UE sunt numai orientative, implementarea lor va avea succes, dacă își are izvorul în primul rând în individ și comunitatea sa, mai precis trebuie să fie un exercițiu de viață care se materializează prin toate particularitățile care ne definesc. Revenind la statutul Ardealului: din portretul regiunii pictat de extremiștii maghiari lipsesc românii, iar din portretul imaginat de extremiștii români sunt șterși maghiarii. E absurd. Sunt negate stări de fapt, argumentăm cu logică selectivă – asta în alte locuri se numește nebulie. Dacă tot mai mulți se rup de realitate, dacă tot mai mulți vor începe să folosească narativa acestui tip de nebulie colectivă, situația poate deveni periculoasă – un exemplu extrem este mitul rasei ariene. Trebuie să judecăm cumpătat faptele, trebuie să ne făurim împreună viitorul

și pentru asta sintagma „România – un cămin european adevărat pentru toți cetățenii săi” poate fi un început promițător.

Gura și mintea

– *De ce vă place să spuneți chestii paroxistice? Vorbește gura fără dumneavoastră?*

– Mai degrabă unii mă ascultă „fără minte”. De două decenii prezint consecvent același punct de vedere, dar tot sunt luat din când în când în vizor. Și nu cred că sunt chiar atât de mulți „ascultători” nou-născuți, pentru care fiecare banc e nou, ci mai degrabă o amnezie pe termen scurt care servește diferite interese îi determină pe aceștia să înțeleagă greșit spusele mele. Și acest lucru arată fragilitatea democrației noastre: în fiecare zi o luăm de la capăt, fără amintiri și ne mirăm că ajungem în aceeași fundătură. Obişnuim să spunem că România este o țară fără consecințe. Dacă însă nu există

consecințe atunci nu există nici responsabilitate, iar fără responsabilitate nu putem avea un viitor temeinic. Eu îmi asum responsabilitatea pentru toate acțiunile și declarațiile mele, pentru că în primul rând dător rez socoteală lui Dumnezeu și de la asta nu mă pot eschiva.

– *Sunteți nebun. Sunteți nebun, cum ați fost acuzat?*

– Se poate că în ziua de azi este considerat nebun cel care își lasă interesele proprii la o parte și acționează în interesul comunității. Cultura noastră, cultura europeană e plină de asemenea personalități. Apostolul Pavel scrie în prima epistolă către Corinteni: „Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei, sminteală; pentru neamuri, nebulie” (1Cor 1:23). Despre asta e vorba și în istoria europeană. Ne obligă moștenirea și viitorul nostru.

11 noiembrie 2010

Comemorări după douăzeci de ani

Memorialul victimelor comunismului, Praga

Aniversarea de 20 de ani a prăbușirii regimului comunist în fostul bloc sovietic a fost marcată de o serie de comemorări, conferințe, expoziții etc. internaționale și naționale în multe orașe europene. Ne este imposibil să vă oferim o relatare completă și detaliată despre toate aceste evenimente, dar încercăm, prin materialele strânse laolaltă, să evocăm câteva din aceste momente și să transmitem mesajul lor.

Ruperea cortinei de fier

La 20 de ani de la picnicul pan-european, în 19 august, la Sopronpuszta (Ungaria) a avut loc o comemorare festivă la care au participat și au luat cuvântul – printre alții – László Sólyom, președintele Ungariei, Angela Merkel, cancelar german și Carl Bildt, ministrul de externe al Suediei. Eurodeputatul László Tőkés, prezent și el la reuniune, în cuvântarea sa a spus: „Se știe că există dispute privind data aniversării deschiderii graniței. Permiteți-mi ca, abătându-mă de la data oficială, eu să consider ziua de 19 august cea mai autentică aniversare a ruperii cortinei de fier care a despărțit cele două lumi: țările dictaturii sovietice și cele ale Europei libere. Adică ziua în care, cu ocazia picnicului pan-european (...) refugiații est-germani au răsturnat gardul, iar pe urmă ungurii și reprezentanții a circa douăsprezece națiuni, adunați acolo, au demolat

împreună ultimele rămășițe ale gardului de sârmă ghimpată, simbol al tiraniei comuniste. Azi îi salutăm pe cei curajoși, dornici de libertate, care au îndrăznit, care independent de orice hotărâre de guvern sau voință a marilor puteri, asumându-și un risc deloc nesemnificativ, au început să demoleze acele ziduri care au împărțit în două Europa, și au separat națiuni de națiuni, om de om, frate de frate. (...) Dar la două decenii de la începutul schimbării de regim există încă multe ziduri ce separă popoarele și țările, iar în multe părți ale lumii dictaturile totalitare privesc și azi de libertate oamenii și națiunile. Aniversarea de azi a deschiderii graniței de la Sopronpuszta să ne fie memento, în înțelesul cuvintelor Sfântului Apostol Pavel: »Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei.« (Gal. 5,1)»

Prăbușirea Zidului Berlinului

Cea mai fericită zi din istoria modernă a Germaniei – așa a numit cancelarul Germaniei, Angela Merkel data de 9 noiembrie 1989. Și cum această bucurie a fost împărtășită de întreaga lume, de întreaga Europă, și în 2009 toată Europa a sărbătorit aniversarea a 20 ani a prăbușirii Zidului Berlinului. În data de 11 noiembrie Parlamentul European s-a reunit la sediul din Bruxelles pentru o ședință festivă, iar în 12-13 noiembrie s-a organizat la Berlin o conferință comemorativă, cu participarea conducerii grupului PPE și a conducătorilor delegațiilor naționale.

Prima zi a fost dedicată schimbărilor din Germania de Est. Conferința a fost deschisă de către Joseph Daul, președintele PPE,

Werner Langen, conducătorul delegației germane și Markus Ferber copreședinte. Pe lângă comemorarea căderii zidului, specialiștii invitați au vorbit și despre fostul serviciu secret, Stasi. În cea de a doua zi participanții au vizitat Memorialul Berlin-Hohenschönhausen. Până în 1951 aici a funcționat lagăr sovietic de concentrare, după aceea închisoare a Ministerului pentru Securitatea Statului, iar acum adăpostește muzeul care reamintește teroarea întreținută de poliția secretă din fosta RDG. După depunerea de coroane a urmat cea de-a doua parte a conferinței, intitulată „De la căderea cortinei de fier până la reunificarea Europei”. Au luat cuvântul Wolfgang Schäuble, ministrul german de finanțe, fost ministru de in-

terne, Viktor Orbán, președinte Fidesz, vicepreședinte PPE, Walburga Habsburg Douglas, membră a Parlamentului Suediei, vicepreședinte al Uniunii Pan-Europene, Elmar Brok, fost președinte al Comisiei de Politică Externă a PE, membru proeminent al fostei comisii pentru unificarea Germaniei, precum și eurodeputatul László Tőkés. Acesta din urmă și-a încheiat alocuțiunea cu următoarea afirmație: „Nu avem iluzii legate de situația noastră și de realitatea europeană. Știm bine, la ce ne putem aștepta. Dar oricât de greu ne-ar fi să avansăm, credința noastră și rezultatele de până acum ne vor da putere, și având încredere în solidaritatea aliaților noștri europeni vom merge mai departe pe drumul pe care am pornit.”

Conferință la Ljubljana

Conferința la Ljubljana

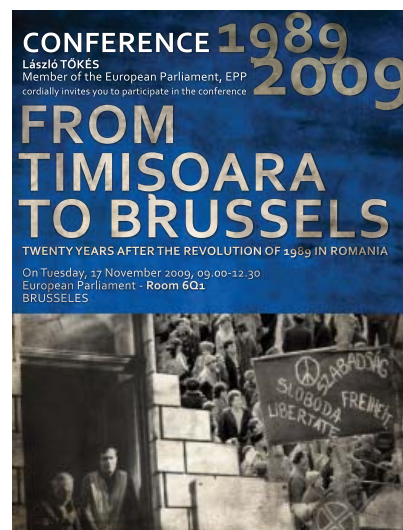
În zilele de 26-27 noiembrie și la Ljubljana s-a comemorat a 20-a aniversare a schimbărilor de regim din Europa Centrală și de Est, în cadrul unei conferințe organizate de Institutul Jože Pučnik. „Comemorările susținute cu ocazia celei de-a 20-a aniversări, deci și conferința de la Ljubljana, au în primul rând rolul și menirea de a susține rupea noastră definitivă de moștenirea comunismului, precum și împlinirea schimbării de regim care a început în 1989” – a formulat eurodeputatul László Tőkés, în cuvântarea sa din cea de-a doua zi a conferinței.

La Bruxelles s-a comemorat Revoluția din România

„La douăzeci de ani de la schimbările de regim din Europa Centrală și de Est, în urma reformelor Uniunii Europene care intră în vigoare cu Tratatul de la Lisabona, trebuie să ne străduim ca în politica comunitară să se realizeze progrese semnificative în problema minorităților și în domeniul înfruntării comunismului” – a afirmat László Tőkés la conferința de presă susținută înainte de conferința de la Bruxelles, organizată pe 17 noiembrie, la aniversarea de 20 de ani a Revoluției din 1989.

Europarlamentarul ardelean a invitat la conferință revoluționari timișoreni, cercetători, eurodeputați și politicieni care au avut un rol semnificativ în schimbarea de regim.

„Pomenirea pragmatică a drepturilor omului pe acest plan nu ajunge la realitate concretă, amintește de o predică fariseică” – a formulat eurodeputatul. Acum însă în viziunea sa „crește interesul pentru problema minorităților, se deschide drumul pentru abordarea dinspre drepturile colective, și (...) efectul de frânare al regimurilor postcomuniste scade. (...) După ce acasă ne-am dus la capăt lupta, și aici vor fi șanse mai mari pentru deschidere” – a subliniat László Tőkés.

Declarație politică privind crearea unei instanțe internaționale pentru judecarea efectivă a crimelor comunismului

Cerem Uniunii Europene, ca reprezentant instituțional al voinței a 500 de milioane de oameni, să întreprindă demersurile necesare pe lângă Organizația Națiunilor Unite, pentru crearea unui sistem juridic internațional care să permită sancționarea crimelor comise în timpul regimurilor comuniste din Europa de la instaurarea lor până la căderea lor. Funcționarea acestui sistem se bazează pe utilizarea elementelor de probă furnizate de institutele de investigare din statele în care asemenea instituții există. Statele care nu au creat asemenea instituții, să fie obligate să le creeze, ori să fie create instituții chiar sub egida ONU, cu aceleași competențe.

Competența materială, teritorială și temporală a acestei instanțe internaționale, ca și definirea noțiunilor, urmează a fi stabilite printr-un statut al acestui organism juridic internațional, care să constituie temeiul de drept al judecății efectuate de această instanță.

Timișoara, 15 decembrie 2009

1989-2009, douăzeci de ani de libertate

Delegația română din grupul PPE al Parlamentului European în zilele de 14-16 decembrie 2009 a cinstit la Strasbourg cea de-a douăzecea aniversare a schimbării de regim din România cu un șir de evenimente intitulat „1989-2009. Douăzeci de ani de libertate”. Comemorarea a debutat în 14 decembrie cu deschiderea expoziției cu titlul „Self-Punisher” a artiștilor Ștefan Bertalan, Florin Mitroi și Ion Grigorescu, expoziție la care cei trei au prezentat fotografii, schițe și alte opere de artă din „era comunistă”.

În 16 decembrie de la orele 14 în clădirea din Strasbourg a Parlamentului European a avut loc proiecția filmului cu titlul „Amintiri din Epoca de Aur” al regizorului român Cristian Mungiu, laureat al „Palmierului de Aur”. Această personalitate marcantă a new-wave-ului românesc este producătorul și scenaristul filmului, totodată și regizor al uneia dintre scurtmetraje, celelalte fiind regizate de Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu, Ioana Uricaru și Hanno Höfer. Filmul prezintă în total șase mituri urbane ale epocii de aur în câte un scurtmetraj drăguț, absurd, grotesc sau trist, dar toate la fel de captivante.

La orele 16 a început comemorarea festivă, avându-l ca oaspete de onoare pe Jerzy Buzek, președintele polonez al Parlamentului European. În discursul său, fondatorul mișcării „Solidaritatea” la cea de-a 20-a aniversare a evenimentelor de la Timișoara din 16 decembrie 1989 l-a salutat în mod expres pe reprezentantul în PE László Tőkés. Președintele Parlamentului European a spus: „În 1980, în Gdansk generația

mea a început lupta pentru libertate. Știam că oricare zi poate fi ultima. Nu a fost ușor, dar a trebuit s-o facem, pentru că era datoria noastră. Nu pentru noi, ci pentru copiii noștri, și copiii copiilor noștri. Ca și cei din Budapesta și Praga și Berlin și Sofia și Timișoara și București, am crezut că suntem puțini și suntem condamnați la eșec. Dar încetul cu încetul ne-am dat seama că suntem mulți și destinația noastră

este aceea de-a crăpa zidurile ce ne țin prizonieri pe toți cei 100 de milioane. Primele slogane scandate de mulțime la Timișoara și la București au fost acestea: »Nu vă fie frică! Comunismul pică!« Și așa s-a întâmplat.” La finalul discursului său, referindu-se la viitorul Uniunii Europene, Jerzy Buzek și-a exprimat speranța că „generațiile viitoare nu vor trece prin ceea ce noi am fost nevoiți să trecem. Pentru ei și pentru noi, trebuie să ne amintim, pentru ca imaginile pe care le vedem aici să nu se mai repete niciodată în Europa.”

Reprezentantul în PE László Tőkés în discursul său a subliniat: „Pentru români, polonezi, cehi, maghiari, sloveni, pentru noi toți comunismul a fost un sistem criminal. Criminal nu doar pentru că au fost uciși oameni, ci și pentru că în același timp sistemul a încercat să ucidă și speranța și libertatea. Aceasta demonstrează cu exactitate cum a operat sistemul și de ce a fost comunismul ostil ființei umane. Toate regimurile totalitare sunt ostile existenței și demnității umane. Comunismul și nazismul trebuie tratate în același mod. Căderea nazis-

mului a fost urmată de procesul de la Nürnberg, căderea comunismului nu s-a sfârșit cu o condamnare internațională reală.” Fostul pastor din Timișoara a făcut cunoscută și la Strasbourg esența declarației sale politice lansate cu o zi în urmă la Timișoara: „Propun constituirea unei Curți Criminale Europene pentru a condamna crimele comise în comunism. Să-i spunem, după analogia »procesului de la Nürnberg«, »procesul de la Timișoara«. Acesta ar permite investigarea legală și condamnarea în conformitate cu dreptul internațional a crimelor împotriva umanității comise în regimul comunist.” Tőkés a amintit: în multe țări foste comuniste există un fel de nostalgie pentru odiosul regim, dar nu se poate trece cu vederea, dacă autoritățile locale o susțin în mod tacit sau activ. Ca și exemplu a vorbit despre statuile ce urmează să fie construite pentru dictatorul Nicolae Ceaușescu și pentru generalul său de armată, asasinul de masă Ștefan Gușă. „Dacă nu îi pedepsim pe criminalii comuniști, dacă nu condamnăm comunismul, încetul cu încetul se întoarce. La fel ca nazismul” – a spus Tőkés.

László Tőkés a atras atenția asupra faptului că în multe țări foste comuniste victimele nici acum nu au fost reabilitate și despăgubite, iar dreptul internațional nici acum nu este capabil să gestioneze consecințele fenomenului european care este postcomunismul.

Reprezentanții în PE din România i-au invitat la comemorare și pe conducătorii delegațiilor ungare, bulgare și cehe, „aliindu-se” în mod simbolic cu europarlamentarii țărilor schimbătoare de regim ale fostului bloc sovietic. Astfel pe lângă Cristian Preda, europarlamentar român din grupul PPE, organizator principal, și Horia Roman Patapievici, directorul Institutului Cultural Român, a luat cuvântul și Zuzana Roithová, József Szájer și Andrey Kovatchev, conducători ai delegațiilor cehe, ungare, respectiv bulgare.

**„...În multe țări
foste comuniste
victimele nici
acum nu au fost
reabilitate și
despăgubite, iar
dreptul interna-
țional nici acum
nu este capabil să
gestioneze conse-
cințele fenome-
nului european
care este postco-
munismul.”**

Drumul României spre democratizare

De la Timișoara – în Europa

20 de ani - Timișoara

În sediul de la Bruxelles al Fundației Konrad Adenauer în data de 27 ianuarie 2010 a avut loc o comemorare al cărei invitat de onoare a fost eurodeputatul László Tőkés. Președintele celei mai puternice fundații politice din Germania este Hans-Gert Poettering, fostul președinte al Parlamentului European.

Directorul fundației, Peter R. Weilemann, în cuvântul său de deschidere l-a numit pe László Tőkés figură cheie a revoluției, datorită rolului pe care l-a avut în izbucnirea revoltei.

Personajul principal al evenimentului a fost prezentat publicului de către Monica Macovei, eurodeputat din grupul PPE, fost ministru român de justiție. Enumerând datele biografice printre altele a subliniat că László Tőkés ca și pastor s-a manifestat împotriva mecanismului de oprimare al regimului, el a fost cel care a pornit revoluția, tocmai din acest motiv îl consideră în primul rând un luptător pentru libertate.

În discursul său intitulat „De la Timișoara – în Europa” László Tőkés a afirmat că spiritul Timișoarei este identic cu spiritualitatea

creștină europeană. După o evocare a fostului regim și a celor petrecute în decembrie 1989 eurodeputatul și-a încheiat cuvântarea cu următoarele: „Partea estică a Europei, lovită de comunism, scapă greu de moștenirea dictaturii. Cu aderarea țărilor din fostul bloc sovietic Uniunea Europeană »a moștenit« și criza morală a postcomunismului, problemele tranziției alungite spre democrație. Din acest motiv – împreună cu criza globală – și schimbarea de regim din Europa Centrală și de Est a devenit problema comună a Europei unificate. Integrarea națiunilor și țărilor separate de cortina de fier se poate realiza și desăvârși numai dacă în spiritul Timișoarei și al solidarității dintre comunitățile naționale, depășind contracultura distructivă a urii, reușim să înfăptuim unitatea spirituală a unei Europe reînnoite pe planul credinței și al moralității. Sunt convins că numai pășind pe acest drum cu două sensuri putem sosi în Europa și putem să ne regăsim reciproc.”

Răspunzând la întrebările care i-au fost adresate, Tőkés a spus că revolta populară de la Timișoara a izbucnit pentru că regimul a devenit

insuportabil. Oamenii și-au învins frica, așa a pornit totul. Legat de legea lingvistică din Slovacia și de maghiarii de acolo a subliniat că este o rușine că într-o țară europeană se poate întâmpla așa ceva, acest lucru nu poate fi considerat problemă internă a Slovaciei, este nevoie de solidaritate europeană pentru eliminarea discriminării. Mai mulți au fost interesați de știrile de presă legate de evenimentele revoluției, respectiv de rolul publicității occidentale, a organelor de presă. Europarlamentarul a reafirmat că relatările din presa maghiară și occidentală i-au oferit protecție, fără ajutorul acestora ar fi fost de neînchipuit rezistența. Despre executarea soților Ceaușescu a spus că din punct de vedere juridic procesul împotriva celor doi ar fi greu de apărut, dar este de înțeles că noii conducători au vrut să scape de ei cât mai repede. Monica Macovei a adăugat că procesul adevăraților vinovați nu a avut loc nici până astăzi, iar în justiție există și acum mulți care ar merita pedepse pentru actele lor din timpul comunismului sau de pe vremea revoluției.

Însumând evenimentul, József Szájer, vicepreședinte al grupului PPE, a afirmat: Uniunea Europeană oferă un cadru bun pentru manifestări comune în domeniul relațiilor româno-maghiare, nelipsite altfel de probleme. Deși politicienii români și maghiari au dispute în ceea ce privește autonomia, drepturile minorităților, regionalismul, există posibilitatea acțiunii comune în domeniul alimentării cu energie, al politicii agrare, al strategiei dunărene comune. Revoluția nu a pornit pe baza automatismului principiului dominoului: fără implicarea și participarea personală a fiecărui om ar fi fost de neînchipuit răsturnarea comunismului. „Fără ținuta curajoasă a celor ca Havel, Walesa, Tőkés, și a celor care i-au sprijinit, nu ar fi existat schimbare” – a afirmat politicianul.

„Noi am condamnat comunismul doar pe hârtie”

Interviu acordat Agenției Mediafax

– *Cu ce sentimente priviți România la 20 de ani de la Revoluție?*

– Cu amărăciunea că nu am ajuns prea departe și că, în România, lupta se duce între fosta nomenclatură, pe de o parte, și forțele democratice care, cumva, rămân ascunse, căci tot politicul românesc este într-o stare neclară și amestecată. Liberalii țin cu social-democrații, Iliescu este lângă Markó Béla și Crin Antonescu, dreapta este reprezentată formal de PDL, care poate fi contestat tot din dreapta. Iar ungurii sunt dependenți de acest tablou politic general al României... UDMR stă pe o poziție tot atât de postcomunistă și unipartinică cum a fost anterior și UDMR se află de partea stângii. Și încă nu am vorbit despre starea economică și morală a țării, care sunt foarte deteriorate. În plan economic, am ajuns în pragul lumii a treia, țara e înglodată în datorii. Pe plan moral, e foarte semnificativ că la Scornicești și la Târgu Mureș se pregătesc statui ale unor foști gangsteri comuniști, Ceaușescu și Ștefan Gușă.

– *Ce vă mai amintiți despre evenimentele de la Timișoara? Vă mai amintiți detaliile?*

– Îmi amintesc, în primul rând, spontaneitatea și moralitatea. Ce s-a întâmplat atunci a avut o credibilitate foarte mare, degeaba fac unii speculații că am fi făcut parte dintr-un scenariu internațional... E adevărat că au fost în toată Europa de Est evoluții de acest gen, dar românii s-au ridicat împotriva dictaturii insuportabile, iar dragostea oamenilor pentru adevăr și pentru libertate a fost mai presus de frică. Și mie îmi era frică... Îmi mai amintesc și solidaritatea oamenilor, care caracterizează spiritul Timișoarei, care este adevărat și nu e o legendă. Am fost uniți cu frații noștri din circa zece comunități religioase, românii au venit în ajutorul nostru fără să fie chemați, bapțiștii veneau chiar de la biserică și s-au solidarizat într-un spirit ecumenic exemplar. Dar această stare spirituală și mo-

rală fără pereche a dispărut ulterior. Postcomuniștii, printr-o politică de divizare, ne-au împrăștiat, și au reușit să instige pe unii împotriva altora, iar această experiență de nemai-pomenit a fost dată trecutului.

– *Mai țineți legătura cu cei care v-au sprijinit în acele zile?*

– Bineînțeles. Relațiile noastre s-au păstrat, deși deziluzia a stricat mult în aceste relații, dar suntem totuși într-o legătură cel puțin anuală, de corespondență și de întâlniri cel puțin ocazionale cu reprezentanții bisericilor din Timișoara, cu organizațiile și cercurile civice din țară și din București. Suntem într-o situație în care am putea continua ce am început cu 20 de ani în urmă și o și facem, cu ocazia diferitelor momente aniversare. De exemplu, i-am invitat pe colegii noștri din cercurile anticomuniste la Bruxelles, au fost aici Marius Oprea, de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, Florian Mihalcea, conducătorul Societății Timișoara, Traian Orban, de la Asociația Memorialul Revoluției (...) Și mai cred că alegerile recente dau, cel puțin, speranța că trebuie să continuăm prin punerea în aplicare a Raportului Tismăneanu.

– *Condamnarea comunismului nu a fost urmată de aplicarea vreuneia din recomandările de la finalul documentului. Ce părere aveți?*

– Da, este o mare problemă că a rămas pe hârtie, iar aceasta este și răspunderea fostului președinte, acum reales, căci de dragul publicității internaționale a prezentat acel raport în preajma aderării României la Uniunea Europeană. Dar este de așteptat punerea lui în aplicare, căci numai aceasta ar însemna o adevărată schimbare de regim. Cel puțin pe plan moral să se facă despărțirea de trecut, dacă pe plan legal este greu să tragi la răspundere comuniștii.

– *Cum vă explicați că nu s-a aflat adevărul despre Revoluție și că vinovații nu sunt cunocuți și pedepsiți?*

– Pe de o parte, sunt mândru că avem acest Raport Tismăneanu, căci nu prea se pot lăuda țările ex-comuniste cu asemenea investigație a istoriei comuniste, dar, pe de altă parte, trebuie să vedem că celelalte țări fost comuniste sunt mai înaintate, practic, în ce privește despărțirea de trecut. Asta e tot o tradiție comunistă la noi, că facem lucrurile numai pe hârtie, acest verbalism politic, acest obicei ca una să fie pentru export și alta pentru consumul intern. Mai este o problemă, căci raportul a fost doar prezentat în Parlament, dar nu a fost supus votului și nu a fost votat. A fost un interes publicitar în ajunul aderării la Uniunea Europeană. Este cel puțin ambiguă o asemenea atitudine a conducerii statului, dar hai să vedem dacă domnul Bănescu spune adevărul; întărindu-se în aceste alegeri, oare are îndrăzneala să continue publicând dosarele Securității?

– *Deși s-a proclamat desecretizarea dosarelor Securității, au fost deconspirați doar informatorii, iar securiștii rămân în continuare neștiuți. Cum vedeți lucrurile?*

– Totdeauna victimele sunt desecretizate, și nu călăii. Uitați, noi, în sânul Eparhiei de pe lângă Piatra Craiului, am format de două luni un grup de cercetare și de lustrație, ni s-a alăturat și Biserica Unitariană din Transilvania, în efortul de descoperire a foștilor securiști și colaboratori. Eu personal am dat ordinul să se facă o listă a ofițerilor Securității și, nu peste mult, o vom avea. Trebuie să se facă o curățire morală a Bisericii, pentru că Biserica încă este plină de securiști și așa nu se poate face schimbarea. Pe de altă parte, am trimis comisarului Jacques Barreaux o adresă prin care am cerut să intervină Uniunea Europeană în acest proces, mai precis să nu mai fie de acceptat ca Biserica Ortodoxă să fie scutită, prin lege, de lustrație. Se știe că, nu de mult, Biserica Ortodoxă a primit un astfel de privilegiu, care e de neacceptat,

► cum tot de neacceptat este scutirea ofițerilor de lustrare.

– *Nici în ultimii cinci ani nu s-a aflat adevărul despre Revoluție și nu s-a condamnat comunismul dincolo de hârtie, cum spuneți. Credeți că, din acest punct de vedere, domnul Bănescu, pe care l-ați sprijinit, diferă de ceilalți politicieni?*

– Eu așa știu că domnul Bănescu i-a cerut doamnei Laura Kövesi să se finalizeze ancheta despre evenimentele de la Revoluție. Drept este că în campania electorală și-a amintit, ceea ce este foarte trist, și ar putea fi dovada că a făcut un act conjunctural, dar trebuie să nu-l lăsăm să uite ce a promis.

– *Vă veți întâlni cu domnul președinte pentru a insista asupra acestui lucru?*

– Bineînțeles.

– *De ce l-ați sprijinit pe Traian Bănescu la al doilea tur de scrutin?*

– Domnul Bănescu este figura cea mai marcantă a politicului românesc balcanic și cred că el ar fi în stare să țină sub control acest politic tipic României. L-am votat pentru că regii mici ai politicului conduc țara într-o anarhie politică și cineva trebuie să cârmuiască această anarhie politică.

– *Cum ar trebui rupt acest cerc vicios în care se spune mult și se face puțin?*

– Noi avem de-a face cu Securitatea deghizată și nu reprezentăm o forță suficient de puternică pentru a continua cu șansă această luptă. Noi avem nevoie de președinte, de un sprijin mai mare decât înainte. Se conturează o conlucrare largă între cei devotați luptei contra comunismului și a Securității.

– *De ce e important adevărul? Pentru că avem libertate, avem televiziuni, avem hipermarketuri, putem călători...*

– Trebuie să conștientizăm că, fără adevăr și fără morală, nu putem avea nici prosperitate materială. Nu putem trăi bine fără morală. Libertatea și adevărul sunt tot atât de necesare ridicării nivelului de trai ca și pâinea. Fără această valoare nu putem pași înainte. De adevăr depinde și felul în care România își

rezolvă problema drumurilor, a sănătății, a învățământului, pentru că și acum firmele securiștilor câștigă licitațiile. Am spus, din primii ani de după 1990, că securiștii au luat puterea economică. Uitați, Radu Tinu, fostul șef al Securității Timiș, a devenit unul dintre cei mai bogați oameni. Deci adevărul nu e o abstracție sau ceva care înfrumusețează viața, ci o necesitate de zi cu zi care are utilitatea sa practică. Dacă vrem să ne fie bine, trebuie să ne bazăm pe adevăr.

– *Puteți activa și în Parlamentul European în acest sens, vă puteți găsi acolo colaboratori pentru acest obiectiv?*

– Am pomenit deja despre memoriul adresat domnului Jacques Barreau. Facem seminarii și conferințe împreună cu colegi din Partidul Popular European sau din alte fracțiuni ale Parlamentului European. Problema e că Vestul nu are sensibilitatea cuvenită pentru problemele noastre, este preocupat mai degrabă de fascism, nazism, franchism. Eu sper totuși să-i conștientizăm că și comunismul e o problemă universală, nu regională, a Europei de Est.

– *V-ați gândit vreodată că vocea dumneavoastră ar conta mai mult în Parlamentul de la București?*

– Da, și chiar mă pregătesc să merg să iau cuvântul în Parlamentul de la București, căci fiecare europarlamentar are acest drept, de a se adresa legislativului din țara sa. Am de gând să fac această premieră și probabil că cea mai bună ocazie ar fi aniversarea Revoluției.

– *Aveți un numitor comun cu un alt europarlamentar român care spune că nu are la suflet comunismul, domnul Becali. Chiar dacă sunteți foarte diferiți, ați discutat vreodată cu acesta asemenea probleme?*

– Nu, despre această temă nu. Am stat de vorbă de două-trei ori de când este aici domnul Becali, dar cred că nu este cazul să împărtășesc cu dânsul această preocupare. Domnul Becali este din altă categorie.

– *Care europarlamentar român simțiți că vă ajută?*

– Delegația română la Partidul Popular European este foarte diviza-

tă, dar au sosit noi delegați, precum Traian Ungureanu, Cristi Preda, chiar doamna Monica Macovei, și cu dâșii mă înțeleg foarte bine, pregătim aniversarea Revoluției la Strasbourg. Împreună cu domnul Preda mi s-a încredințat de către domnul Stolojan, care este șeful delegației, sarcina de a face aceste pregătiri. Sigur că mă bucur că acest lucru se întâmplă la doi ani după ce chiar PDL mi-a contestat aderarea la Partidul Popular European. Domnul Stolojan chiar a participat la conferința mea cu titlul „De la Timișoara la Bruxelles” și s-a arătat foarte interesat de continuarea schimbării de regim.

– *Interesant. Despre domnul Stolojan se spune că a fost nomenclaturist, iar acum aveți relații foarte bune, cum spuneți. V-ați gândit vreodată la acest lucru?*

– Da, și nu numai cu privire la domnul Stolojan, dar să nu mai vorbim de domnul Jean Marinescu, tot din PDL... Dar prezența lor este o realitate, pe când eu încerc să fac o distanțare de politica de la București. Ca maghiar, nu mă bag în politica românească, și așa pot accepta și persoana unui fost nomenclaturist cu o oarecare înțelepciune politică. Dar este o întrebare bună, care mă provoacă să-mi revizuiesc atitudinea față de acești oameni.

– *La terminarea acestui mandat în Parlamentul European veți dori unul nou, veți încerca să intrați în Parlamentul României sau veți reveni ca episcop?*

– Nu mi-a trecut în gând să candidez la un nou mandat de parlamentar european, dar ar fi cu puțință.

– *Caracterizați-i în trei cuvinte pe următorii: Markó Béla, Ion Iliescu, Traian Bănescu.*

– Markó Béla s-a rătăcit de interesele comunității maghiare, Ion Iliescu este reprezentantul tipic al comunismului reformist care încearcă să-și asigure supraviețuirea, iar Traian Bănescu este figura cea mai marcantă a politicii balcanice românești, dar și singurul care o poate controla.

18 decembrie 2009

Propunere în Comisia pentru Drepturile Omului (DROI) privind realizarea unui studiu asupra comunismului încă existent

Propunere: studiul societăților comuniste din China (Tibet, uiguri din Xinjiang), Coreea de Nord, Cuba și altele, din lumea a treia

În data de 2 aprilie 2009, prin adoptarea rezoluției privind conștiința europeană și totalitarismul, Parlamentul European a condamnat crimele dictaturii comuniste. Însă în timp ce tot vorbim despre moștenirea trecutului comunist, tindem să uităm că în unele părți ale globului – așa și în China, țara cu cea mai numeroasă populație a lumii – și azi trăiește și prosperă dictatura comunistă totalitară. Ca urmare nu este suficient să acordăm atenție moștenirii trecutului – spre exemplu în România, Slovacia, Bulgaria sau Ungaria –, ci în cazul țărilor comuniste încă existente trebuie să continuăm

lupta împotriva acestei orânduiri totalitare rămasă din secolul XX.

Din punct de vedere al drepturilor omului acesta are o importanță deosebită, pentru că din trecut sângele celor circa 100 de milioane de victime ale comunismului strigă la cer, dovedind că comunismul înseamnă nu numai negarea absolută a drepturilor omului, dar totodată și negarea și nimicirea vieții umane.

În politica sa externă, Uniunea Europeană trebuie să acorde atenție mai mare dictaturii inumane a sistemelor comuniste, decât cum a procedat în privința condamnării – cu întârziere – a moștenirii comuniste din țările Europei Centrale și de Est.

În acetse studii sunt interesate direct acele țări membre ale UE care odinioară au aparținut blocului so-

vietic. Ca reprezentant al unei țări foste comuniste, România, împreună cu mai mulți colegi ai mei – Vytautas Landsbergis din Lituania și Tunne Kelam din Estonia – pe baza propriilor experiențe, putem afirma cu siguranță acest lucru.

Un caz aparte a încălcării drepturilor omului este nerespectarea drepturilor minorităților. Pe vremuri Stalin a considerat „rezolvarea” problemei minorităților „o problemă de vagon”, și dictatura ateistă, cu cinismul politic crud care-l caracteriza, nu a ezitat să ajungă chiar la exterminarea colectivă a minorităților. Același lucru se poate spune și despre China. Este deci esențial ca studiul să se extindă și asupra dimensiunii colective a drepturilor omului, asupra protecției minorităților.

Strasbourg, 17 septembrie 2009

APEL privind realizarea unui studiu asupra comunismului încă existent

Nici până în ziua de astăzi nu am reușit să dezvoltăm documentele din arhiva Securității, nici pe cele la care am avut acces. Deși despre noi este vorba în paginile păstrate acolo: despre visurile noastre, despre dorințele, planurile, părerile, relațiile noastre – și despre păcatele noastre au dat note informative poliției secrete a dictaturii comuniste inamicii, prietenii, rudele noastre.

Avem dreptul să știm cine a turnat pe cine, la fel cum avem dreptul să știm cine și cum l-a slujit pe dictator – trebuie să vedem, deci, și sistemul.

Și toate acestea constituie nu doar dreptul nostru ci și responsabilitatea noastră.

Avem responsabilitatea față de cei hărțuiți fără vină și, totodată, trebuie să ne asumăm responsabilitatea pentru propria noastră tăcere, pentru propriile noastre fapte.

În același timp trebuie să ne asumăm responsabilitatea în fața urmașilor noștri: nu putem să găsim scuze pentru anii pierduți (jumătate de secol!), numai pentru că „alegeri imposibile” ne-au condus viața în „Epoca de Aur”. Cu atât mai mult a venit vremea asumării responsabilității, pentru ca nici reflexele noastre de acum sau prezentul în care trăim, nici viitorul urmașilor noștri, să nu fie împovărate de moștenirea comunistă.

La 20 de ani de la schimbarea de regim să ne

confruntăm, în sfârșit, în mod onest, cu păcatele comunismului.

Să eliminăm, în sfârșit, „petele oarbe” ale perioadei dinainte de 1989. Nu ne mai putem preface că nu s-a întâmplat nimic. Nu putem să fim „străini” de ce ni s-a întâmplat, nu putem să exilăm adevărul din cărțile viitoare de istorie.

Avem nevoie de o memorie vie.

În interesul acestor lucruri am inițiat înființarea unui grup de lucru, care să facă posibilă colectarea pe internet a tuturor informațiilor pe care Securitatea le-a deținut despre noi – firește, completată cu rezumate, amintiri – dar și a informațiilor pe care noi le deținem despre ei, despre sistem: despre trecutul nostru.

Prin eforturi comune să punem bazele Colecției Virtuale a Memoriei Colective.

Să oferim posibilitatea ca oricine să își poată posta propriul dosar și ca oricine să poată studia toate documentele.

Alături de cercetători îi chem la muncă pe toți cei care au pretenția că vor să cunoască trecutul.

Ne datorăm asta! Le suntem datori urmașilor noștri cu asta!

Oradea, 13 martie 2010

*László Tókéș
europarlamentar*

Crimele regimului comunist

Conferință internațională la Praga

Europarlamentarul László Tőkés, alături de Institutul de Investigarea și Condamnare a Crimelor Comunismului, au reprezentat România la Conferința Internațională „Crimele regimului comunist” de la Praga, ocazie cu care a fost adoptată o declarație în 11 puncte care cuprind și nevoia de a înființa o instanță internațională pentru condamnarea crimelor regimurilor comuniste din Europa. Instanța ar urma să funcționeze pe modelul Tribunalului de la Nürnberg, care a condamnat liderii Germaniei naziste.

Conferința a avut loc între 24 și 26 februarie, a și a reunit participanți din mai multe țări care au suferit de pe urma regimurilor comuniste, evenimentul fiind organizat sub înaltul patronaj al primului ministru ceh, Jan Fischer. Participanții la conferință, în principal specialiști ai institutelor de studiere a crimelor comunismului, au vorbit despre modul în care țările din care provin au tratat acest regim totalitar.

„Nazismul și comunismul sunt gemeni. Este inadmisibil ca, în timp ce negarea Holocaustului poate fi pedepsită de lege, negarea terorii comuniste nu este supusă niciunei astfel de rigori. Totodată, este de neînțeles de ce Occidentul tratează cu indiferență această temă a condamnării comunismului, insinuând necesitatea creștină de a ierta păcatele și a uita trecutul. Nu poate fi însă vorba despre iertarea păcatelor fără o penitență anterioară. Consider că înființarea unei instanțe internaționale pentru condamnarea crimelor comunismului ar face cu adevărat dreptate victimelor acestui regim”, a declarat europarlamentarul László Tőkés, încă în prima zi a congresului, subliniind faptul că regimurile totalitariste nu trebuie tratate cu dublă măsură.

În ceea ce privește nivelul diferit de informare despre diferitele regimuri totalitariste, un exemplu concret a venit din studiul realizat de Anders Hjernahl, fondatorul

Centrului de Informare privind Crimele Comunismului din Stockholm. Potrivit documentului, 90% dintre elevii suedezi nu au auzit niciodată de gulaguri, în timp ce 95% dintre ei sunt foarte bine informați în ceea ce privește Holocaustul. Cercetătorul suedez pune acest fapt pe seama guvernărilor de stânga care s-au succedat în țara sa natală. Hjernahl a mai subliniat că este incredibil faptul că stânga europeană nu a înțeles nici măcar după căderea regimului care a produs cele mai multe victime din istoria omenirii că nu există comunism rău sau mai puțin rău. Comunismul e unul și este „moștenirea diavolului”.

Cehul Miroslav Lehky, primul vicepreședinte al Institutului de Cercetare a Crimelor Regimurilor Totalitariste din Cehia, a declarat că specialiștii au găsit dovezi care indică uciderea de către comuniști a 288 de persoane care au încercat să treacă granița prin locuri neautorizate, printre aceste persoane numărându-se și cetățeni ai altor țări comuniste. Au fost găsite și dovezi care atestă faptul că membri ai armatei comuniste au ucis prin bătăi sau înfometare anumiți cetățeni din simpla dorință de a le moșteni averile.

Cehia a trecut în rezervă toți ofițerii comuniști, după schimbarea de regim, în cazul în care aceștia nu au fost dispuși să iasă din sistem de bună voie. Totodată, Declarația de la Praga a stat la baza documentului adoptat de Parlamentul European privind condamnarea crimelor comunismului.

În data de 22 februarie a fost vernisată expoziția „Exhumarea Victimelor Securității”, aparținând Institutului de Investigarea a Crimelor Comunismului din România (IICCR), expoziție găzduită la Universitatea Charles din Praga până în data de 7 martie. La vernisaj au fost prezenți, alături de László Tőkés, și Daniela Gîțman, ambasadorul României la Praga, precum și Căzimir Ionescu, membru al Consiliului Național pentru Studiul Arhivelor Securității (CNSAS).

IICCR a făcut demersuri pentru începerea procedurilor penale împotriva a 300 de persoane care sunt suspectate că ar fi comis crime în timpul regimului comunist din România.

Raluca Grosescu, specialist în cadrul IICCR, a atras atenția în timpul lucrărilor conferinței asupra lipsei cadrului legislativ adecvat în ceea ce privește condamnarea crimelor comunismului. Grosescu a subliniat că deși în 1969 România a ratificat Convenția de la Geneva privind interzicerea și pedepsirea crimelor împotriva umanității, aceasta însă nu a fost aplicată în niciun stat socialist, deși, chiar și potrivit legilor Republicii Socialiste România convenția ar fi avut prioritate legislativă. Mai mult, în Codul Penal, modificat și aflat în vigoare în acest moment, lipsește articolul privind crimele împotriva umanității.

Participanții la conferință au convenit la finalul celor trei zile că vor crea o rețea a institutelor care se ocupă de studierea regimurilor totalitariste la nivel European.

Declarație privind crimele comunismului

Noi, participanții la conferința internațională „Crimele regimurilor comuniste”, desfășurată la Praga între 24 și 26 februarie 2010, declarăm următoarele:

1. Regimurile comuniste au săvârșit, și în unele cazuri încă săvârșesc, crime împotriva umanității în toate țările Europei Centrale și de Est și în alte țări în care comunismul încă există.

2. Crimele împotriva umanității nu sunt supuse prescripției extinctive, conform dreptului internațional; totuși, modul în care justiția a fost aplicată în ultimii 20 de ani celor care au comis crime comuniste, este cu totul nesatisfăcător și inefficient.

3. Nu avem voie să negăm dreptul la justiție a zecilor de milioane de victime ale comunismului.

4. Având în vedere că crimele împotriva umanității comise de regimurile comuniste nu cad sub jurisdicția vreunei instanțe internaționale, cerem crearea unei noi curți internaționale cu sediul în interiorul Uniunii Europene, pentru judecarea crimelor comunismului. Crimele comunismului împotriva umanității trebuie condamnate de această instanță în mod similar condamnării și pedepsirii crimelor nazismului de către Tribunalul de la Nurnberg și în mod similar condamnării și pedepsirii crimelor comise în fosta Iugoslavia.

5. A nu pedepsi criminalii comunisti înseamnă a ignora și deci a slăbi însuși dreptul internațional.

6. Ca un act de reparație și echitate, țările europene trebuie să introducă măsuri legislative pentru recalcularea pensiilor și altor drepturi de securitate socială ale celor care au comis crime comuniste, astfel încât ele să devină mai mici sau egale cu cele ale victimelor acestora.

7. Având în vedere că democrația trebuie să învețe să fie capabilă să se apere singură, ea însăși, comunismul trebuie condamnat în mod similar cu modul în care a fost

Senatul din Praga

condamnat nazismul. Nu punem semnul egalității între crimele nazismului și cele ale comunismului, inclusiv prin existența Gulagului, a Laogai și a lagărelor de concentrare naziste. Ele trebuie studiate și judecate fiecare în raport cu oribilele lor trăsături proprii și specifice. Ideologia comunistă și statul comunist contravin Convenției Europene a Drepturilor Omului și Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Așa cum nu dorim să relativizăm crimele nazismului, nu putem accepta nici relativizarea crimelor comunismului.

8. Facem apel către statele membre ale Uniunii Europene să crească nivelul de conștientizare, de informare și de educare asupra crimelor comunismului; le reamintim necesitatea implementării, fără întârziere, a Rezoluției Parlamentului European (2 aprilie 2009) privind instituirea zilei de 23 august ca Ziua Europeană a Memoriei Victimelor tuturor regimurilor totalitare și autoritare.

9. Facem apel la Comisia Europeană și la Consiliul European pentru Justiție și Afaceri Interne, să adopte o decizie cadru pentru introducerea unei interdicții pan-europene de a fi scuzate, negate sau trivializate crimele comunismului.

10. Crearea unei Platforme a Memoriei și Conștiinței Europene, susținută de Parlamentul European și de Consiliul Uniunii Europene în 2009, trebuie completată la nivelul Uniunii Europene. Fiecare guvern în parte trebuie să își respecte angajamentele privind activitatea Platformei.

11. Ca un act de recunoaștere a victimelor și ca semn de respect pentru imensa suferință cauzată asupra a jumătate din continentul european, Europa trebuie să edifice un monument memorial pentru victimele comunismului mondial, după exemplul memorialului ridicat în Washington D.C. (Statele Unite ale Americii).

Partidul Popular European împotriva simbolurilor comuniste

În data de 10 decembrie 2009 a avut loc congresul Partidului Popular European (PPE) în fosta clădire a parlamentului din Bonn.

La două decenii după anul 1989, numit în Parlamentul European an de cotitură, eurodeputatul sloven PPE Milan Zver și-a exprimat public indignarea pentru că președintele Sloveniei a decorat un membru al fostei nomenclaturi comuniste. Deoarece experiența europarlamentarului sloven nu este unică în rândul

reprezentanților PE ale țărilor din fostul bloc sovietic, aderate la UE, mai mulți au susținut inițiativa de a formula o propunere de hotărâre prin care Partidul Popular European condamnă folosirea simbolurilor dictaturii comuniste și omagierea amintirii dictatorilor comuniști.

La propunerea lui László Tőkés, propunerea inițială a criticat și două evenimente legate de România, și anume planurile de a ridica statuia lui Ceaușescu la Scornicești și a gene-

ralului Gușă la Târgu Mureș. Acest alineat a fost șters din propunere în urma deciziei lui Marian-Jean Marinescu, conducătorul delegației române PPE. László Tőkés, aflat atunci la București, luând cunoștință de cele întâmplate, s-a adresat cu o scrisoare domnului Wilfried Martens, președintele PPE, respectiv domnului Joseph Daul, președintele grupului PPE. Mai jos redăm scrisoarea eurodeputatului nostru.

Criminalii nu merită statui!

În atenția

D-lui Wilfried Martens, Președintele Partidului Popular European

D-lui Joseph Daul, Președintele Grupului PPE din Parlamentul European

Stimați Domni,

Ca membru al Parlamentului European ales pentru a reprezenta România, această țară fost comunistă, și în spiritul celei de-a douăzecia aniversări a Revoluției izbucnite la Timișoara în 16 decembrie 1989 pentru a pune capăt regimului comunist al dictatorului Nicolae Ceaușescu, mă adresez Dvs. cu o problemă care necesită urgent atenție și urmărire.

Legat de proiectul de rezoluție, adoptat de Congresul PEE la Bonn în data de 10 decembrie 2009 la inițiativa delegației PEE din Slovenia, care condamnă orice act de redeşptare a simbolurilor comunismului și a adorației pentru dictatorii săi, doresc să vă informez că textul inițial a inclus și un paragraf referitor la evenimente actuale similare din România, care îi îngrijoră

rează profund pe cei care militează pentru schimbări democratice.

Paragraful condamna cu hotărâre construirea a două statui: una pentru însuși dictatorul Nicolae Ceaușescu, în orașul său natal, Scornicești, și altul pentru generalul său de armată, Ștefan Gușă, la Târgu Mureș, ambele bucurându-se de suportul autorităților locale care au acționat într-o manieră postcomunist-naționalistă. Aceste acte de încurajare a adorației pentru conducători comuniști au loc în 2009, la douăzeci de ani de la căderea regimului.

M-a șocat puternic informația primită despre faptul că drept urmare a presiunii din partea d-lui Marian-Jean Marinescu, conducătorul delegației române PEE, paragraful referitor la România a fost exclus în totalitate din proiectul de rezoluție.

Aceasta ne conduce la întrebarea: chiar susține dl Manolescu decorarea unui dic-

tator și al unui general de armată responsabili pentru crime în masă, care au dat ordinul de a se trage în mulțimea protestatară în decembrie 1989 la Timișoara? Cazul Gușă este și mai alarmant dat fiind că la

începutul anilor '90 în același loc, la Târgu Mureș am fost martori ai violențelor sângeroase antimaghiare, soldate și cu victime. Acesta este orașul în care în curând se va ridica statuia lui Gușă. Consider aceasta o provocare clară față de populația maghiară a orașului, ce poate duce la consecințe similare cu evenimentele de la începutul anilor '90.

În spiritul rezoluției exemplare PEE de condamnare a dictaturilor comuniste, vă solicit cu respect să interveniți la delegația română PEE și la președintele de stat reales recent, Traian Băsescu – care a condamnat dictatura comunistă prin raportul Tismăneanu, în decembrie 2006 – pentru a împiedica construirea statuiilor sus menționate care ar fi o insultă la adresa tuturor celor care au luptat pentru democrația noastră. Le suntem datori victimelor și martirilor revoluției – cca 1200 la număr – să ne ridicăm vocea împotriva proiectelor care violează valorile democratice și drepturile omului.

Mulțumindu-vă pentru sprijinul Dvs.,

Cu cele mai călduroase urări de bine,

László Tőkés
reprezentant în Parlamentul European

Timișoara, 10 decembrie 2009

„Le suntem datori victimelor și martirilor revoluției – cca 1200 la număr – să ne ridicăm vocea împotriva proiectelor care violează valorile democratice și drepturile omului.”

Multilingvismul în Uniunea Europeană și Moldova

În data de 6 octombrie 2009 europarlamentarul László Tőkés a participat la lucrările de la Bruxelles ale Comisiei pentru Cultură și Educație (CULT), iar după amiază s-a alăturat Comisiei Parlamentare de Cooperare (CPC) UE-Republica Moldova.

Invitat la ședința comisiei CULT, comisarul european pentru multilingvism Leonard Orban a făcut o sinteză a activității sale din perioada 2007-2009 și rezultatele acesteia. A vorbit în termeni generali, amintind printre altele despre valorile culturale ale Uniunii, precum și despre beneficiile morale, politice și practice ale multilingvismului, și a subliniat că diversitatea culturală și lingvistică este un antidot eficient împotriva intoleranței. A citat și așa-numita directivă de la Barcelona (2002) care prevede ca obiectiv pe termen lung folosirea limbii ma-

terne și a încă două limbi pentru cetățenii UE. La ordinea intervențiilor László Tőkés a solicitat abordare mai practică, spre exemplu în problema protejării limbii române și maghiare, respectiv a învățământului în aceste limbi în Ucraina și în Serbia, a eliminării interdicțiilor lingvistice la care sunt supuși cengăii din Moldova, a învățământului universitar independent în limba maghiară în Transilvania. A considerat revoltător că guvernul naționalist-postcomunist din Slovacia a adoptat o lege a limbii de stat fascistoidă care evocă interdicțiile lingvistice ale României anilor '30 și a dictaturii lui Franco. A rostit cuvinte de recunoaștere pentru că UE a recunoscut ca limbă semioficială cea gaelică și cea scoțiană (2008), și pentru poziția fermă a Uniunii în apărarea drepturilor omului și a celor minoritare în țările lumii a treia.

La ședința CPC UE-Republica Moldova președintele Monica Macovei a salutat delegația moldoveană, după care a urmat o relatare a președintelui interimar Mihai Ghimpu. László Tőkés, făcând referire la ultima vizită la PE a premierului Vlad Filat, a salutat anunțul făcut de primul ministru despre pregătirile de a ridica limba română unitară la rang de limbă de stat. Totodată a cerut informații și despre autonomia gagauză și Transnistria, precum și despre situația minorității ruse din Moldova. Mihai Ghimpu a spus că tensiunile și diferențele din politica internă și din relațiile cu România se datorează politicii postcomuniste ale lui Voronin, și și-a exprimat crezul într-o Moldovă în care atât majoritatea, cât și minoritățile trăiesc bine și se simt bine, și unde se respectă drepturile omului și ale minorităților.

Intervenție de un minut

Dle președinte, permiteți-mi să încep prin a spune că ceea ce a spus dna Beňová nu este adevărat. Cinci tineri maghiari au petrecut deja cinci ani de închisoare în Serbia după ce, beți fiind, au fost implicați într-o încăierare în orașul Temerin, din sud. Au fost pronunțate sentințe cuprinse între 10 și 15 ani. Au fost condamnați la un total de 61 de ani și cazul lor a fost folosit de naționaliști ca propagandă electorală. Nici chiar cei care au comis crime în timpul războiului din Balcani nu au primit pedepse atât de dure. În aceeași perioadă, în jur de 300 de maghiari au fost bătuți în Serbia fără să se ia nicio măsură legală. De aici rezultă un raport de 300 la 1.

În ianuarie 2005, Parlamentul European a trimis în Serbia o delegație pentru a constata faptele. Cu toate acestea, încă așteptăm ca Subcomisia pentru drepturile omului să analizeze raportul privind ancheta referitoare la bătăile brutale la care au fost supuși maghiarii. Solicit Parlamentului și Președintelui Jerzy Buzek să elibereze din închisoare tinerii din Temerin. UE trebuie să stipuleze ca o condiție prealabilă pentru aderarea Serbiei funcționarea sistemului juridic fără discriminări, precum și prinderea adevăraților răufăcători, adică a criminalilor de război sârbi, în loc de a da verdicte intimidante și dăunătoare.

Bruxelles, 7 octombrie 2009

Intervenție la ora întrebărilor în Comisia pentru Drepturile Omului

În 2008 în India s-a comis o atrocitate gravă împotriva comunității creștine de acolo, în urma căreia 50.000 de creștini au fost nevoiți să se refugieze. Mulți dintre ei trăiesc și azi în tabere pentru refugiați, în nesiguranță și frică.

Recent în cadrul unui așa-numit ritual de purificare 6000 de creștini au fost „converși” la hinduism. Acest eveniment semnalează că de la atrocitățile din 2008 guvernul abia a progresat în ceea ce privește lupta împotriva naționalismului hindu și protejarea minorităților religioase din India. Persecutarea în continuare a creștinilor înseamnă o încălcare a drepturilor omului, care nu poate fi tolerată nici în acel spațiu, nici în vreo altă parte a lumii.

Cum intervine UE, în cadrul relațiilor bilaterale, la guvernul Indiei și ce face pentru obținerea unei libertăți religioase mai mari și pentru întărirea păcii comunitare? Ce măsuri ia UE pentru a îndemna guvernarea să dea dovadă de mai mult respect față de comunitatea creștină? Cum ajută UE ca bisericile să aibă un rol pozitiv în societate, contribuind la stabilitate și la conviețuirea pașnică a naționalităților?

Bruxelles, 9 noiembrie 2009

Intervenție la dezbateri

Situația populației rome în Europa

Deoarece László Tókéș a prezidat dezbateri, și-a înaintat în scris intervenția:

Zi de zi asistăm la atacuri dure legate de politica și de măsurile severe ale Franței față de rromii din România și Bulgaria. Din tabăra socialistă și liberală unii îl etichetează pe președintele Nicolas Sarkozy ca fiind populist, xenofob și rasist, punând în slujba intereselor de partid proprii nenorocirea rromilor năvăliți în Europa Occidentală. Din păcate problema ȝiganilor expulzați s-a politizat în mod exagerat. Accentuând exagerat și în mod unilateral principiul liberei circulații a persoanelor în cadrul Uniunii Europene, mulți tind să uite că nu emigrarea sau „nomadizarea” continentală înseamnă soluția pentru situația ȝigănimii din Europa Centrală și de Est, ci soarta lor poate fi rezolvată liniștitor în țara lor natală, cu efortul comun al ȝărilor membre și al UE.

Din scopuri pur propagandistice unii uită și de faptul că libera circulație nu poate fi un scop în sine, ci exact invers: rămânerea și viața demnă de om pe pământul natal este o valoare de bază universală și europeană, la care are dreptul și cea mai mare minoritate etnică și socială a Europei. Trebuie deci să ne străduim ca toți cetățenii Uniunii să se simtă acasă în țara lor, și astfel să nu fie nevoiți să caute norocul în țări străine. Fașilor democrați care apără rromii la limita cinismului politic, le putem răspunde probabil cel mai bine citându-l pe Elie Wiesel, laureat al Premiului Nobel pentru pace: până la urmă ȝiganii „nu sunt trimiși la Auschwitz, ci doar în România”.

Strasbourg, 7 septembrie 2010

Drepturile minorităților naționale autohtone – respectul european al culturii, al tradițiilor naționale și regionale

Rezoluție adoptată de Congresul PPE

Modelul european se bazează pe valori, pe cultură și pe istorie; minoritățile naționale, limba și cultura lor fac parte din valorile noastre europene. Aceste valori sunt comune în toate țările membre într-o societate în care domină pluralismul, nediscriminarea, toleranța, dreptatea, solidaritatea și egalitatea dintre bărbați și femei. Minoritățile naționale autohtone, reprezentând 10% din populația Europei, aduc o importantă valoare adăugată culturală intelectuală, economică și socială Uniunii Europene. Instituirea unei zone culturale europene axate pe respect și pe promovarea diversității culturale și lingvistice contribuie la idealul Uniunii Europene, de-a putea uni cetățenii și popoarele Europei prin respectarea culturii lor și a tradițiilor lor naționale și regionale.

Partidul Popular European,

1. Făcând referire la instrumentele juridice existente, în special la Convenția cadru a Consiliului Europei privind protecția minorităților naționale, din 1 februarie 1995, și la Carta europeană a limbilor regionale și minoritare din 5 noiembrie 1992;

2. Reafirmă recomandarea sa de a actualiza, a revitaliza și a moderniza valorile fundamentale, inclusiv drepturile minorităților naționale, precum și promovarea celor mai bune practici în domeniul drepturilor minorităților;

3. Recomandă guvernelor să poartă un dialog permanent cu minoritățile naționale tradiționale și să asigure participarea lor efectivă în procesul democratic și în viața publică la nivel local, regional, și național; precum și cu societatea civilă, pentru a înrădăcina și a întări conștientizarea importanței minori-

țităților europene, garante ale unei Europe diversificate, participanți constructivi la dezvoltarea noii Europe;

4. Subliniază că un set de norme și standarde comunitare obligatorii privind protecția persoanelor aparținând minorităților poate fi elaborat progresiv la nivelul UE, având în vedere Tratatul de la Lisabona care menționează explicit drepturile persoanelor aparținând minorităților printre valorile sale fundamentale;

5. Reafirmă că principala responsabilitate a statului în cazul minorităților naționale tradiționale și a grupurilor lingvistice regionale este acela de a contribui la protecția și dezvoltarea identității, culturii și limbii lor. Măsurile și instrumentele politice pozitive implementate în vederea protejării persoanelor și grupurilor minoritare nu se vor considera discriminări, pe când reevaluarea drepturilor și practicilor existente discreditează înțelesul european al solidarității și al valorilor comune;

6. Reafirmă că orice persoană aparținând unei minorități naționale va avea dreptul de a-și învăța limba maternă și de a beneficia de învățământ în limba sa maternă într-un număr adecvat de școli și de instituții de învățământ și de formare de stat, la toate nivelurile;

7. Salută intenția președintelui Comisiei Europene de a crea o funcție de comisar UE cu un mandat care include problema minorităților, dat fiind că alegerea liberă a identității, pluralismul identităților și multilingvismul sunt pietre angulare ale democrației europene moderne în secolul 21.

Bonn, 9-10 decembrie 2009

Intervenție la dezbatere

Utilizarea limbilor minoritare în cadrul moștenirii culturale europene comune

Békesség Istenő! Pace vouă! Boží pokoj s Vami! Peace to you from God! În Europa noastră plurilingvă doresc să vă urez pace în maghiară, română, slovacă și engleză. Am putut face acest lucru în Parlamentul European, dar în conformitate cu legislația slovacă ar fi riscant să o fac fără să încalc legea privind limba națională. Într-un stat membru UE, oamenii pot fi amendati pentru că vorbesc alte limbi decât limba națională, inclusiv una dintre limbile oficiale ale Europei, maghiara. Este scandalos și rușinos.

Priviți harta Slovaciei pe care o am în față. Datorită Acordului Schengen, granița care desparte Slovacia de Ungaria a fost înlăturată, la fel ca și Cortina de fier. Cu toate acestea, guvernul slovac post-comunist șovinist ridică acum noi ziduri între oameni, bariere lingvistice.

Dorim să îi mulțumim Președintelui Jerzy Buzek pentru misiunea pe care a întreprins-o în Slovacia pentru a rezolva această problemă. În această problemă de interes public, Parlamentul European nu trebuie să adopte o poziție convenabilă, neinformată, de neintervenție, ci ar trebui să pună în aplicare propriile reglementări și cerințe pe care le promovează în domeniul drepturilor omului, ale minorităților și drepturilor lingvistice.

Strasbourg, 24 noiembrie 2009

Intervenție de un minut

Consider că Parlamentul European un poate să treacă cu vederea cea de-a 95-a aniversare a genocidului armean din Turcia. Rămânând consecvent în privința rezoluției sale din 18 iunie 1987, Parlamentul European trebuie să comemoreze masacrul soldat cu moartea a 1,5-2,5 milioane de civili nevinovați, și folosind aceeași măsură, crimele împotriva umanității comise în 1915 de Imperiul Otoman, care vizau exterminarea minorității armenilor, respectiv a comunității creștine, trebuie condamnate fără rețineri, ca și holocaustul și genocidele comuniste.

Până acum în total 22 de state au recunoscut realitatea istorică a holocaustului armenilor. Este dureros că declarația scrisă din acest an a deputatului Morten Messerschmidt în final nu a obținut susținerea necesară. Propun ca președintele Jerzy Buzek să inițieze recunoașterea unanimă a genocidului armean de către statele membre UE, precum și a punibilității negării acestor acțiuni, totodată înscrierea obligatorie a problemei în ordinea de zi a tratativelor de aderare duse cu Turcia.

Strasbourg, 22 noiembrie 2010

Intervenție la dezbatere

China: drepturile minorităților și aplicarea pedepsei capitale

Dle președinte, faptul că această chestiune a fost acum urgent inclusă pe ordinea de zi, reprezintă un eveniment major. Grupul deputaților europeni maghiari din Transilvania a propus, de asemenea, dezbaterea acestui subiect. Dorim să le mulțumim diferitelor grupuri pentru participarea și susținerea lor, însă suntem surprinși de faptul că Grupul Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților din Parlamentul European și-a retras semnătura de pe propunerea de rezoluție. Regret că, în cadrul reuniunii de alaltăieri, anumite secțiuni au fost scoase din planul textului general, și anume cele referitoare la criticarea regimurilor comuniste și la protejarea comunităților minoritare. Ar trebui ca UE să dea în sfârșit ochii, în mod sincer și deschis, cu moștenirea de durată a comunismului și cu regimurile comuniste care au supraviețuit până în ziua de astăzi, printre care se numără și China.

Strasbourg, 26 noiembrie 2009

Intervenție la dezbatere

Raport anual privind drepturile omului (2008). Politicile UE în favoarea apărătorilor drepturilor omului. Comerțul cu bunuri utilizate ca echipamente de tortură

Domnule Președinte, ca raportor din umbră din partea grupului PPE, totodată ca coordonator al grupului meu pentru Subcomitetul pentru Drepturile Omului, înainte de toate aș vrea să-i mulțumesc domnului Hautala pentru uriașa muncă depusă legat de acest raport. Cum au arătat în aprilie voturile din Subcomisia pentru Drepturile Omului, raportul se bucură de un sprijin mare în diferitele grupuri, problema protecției drepturilor omului rămânând interesul comun al tuturor. Am ajuns la compromisuri bune, luând în calcul diferitele puncte de vedere.

UE a elaborat deja macanisme și mijloace foarte valoroase, deci, cum am accentuat și în cadrul dezbatărilor precedente, trebuie să ne asigurăm că reușim să realizăm o implementare mai bună a principiilor directe existente, cu evaluarea politicilor existente dezvoltând o protecție mai eficientă.

În încheiere încurajez statele membre să dea dovadă de o voință politică mai puternică în sprijinirea activității apărătorilor drepturilor omului, cum subliniază și raportul. Cu Tratatul de la Lisabona intrat în vigoare, este important ca protecția și securitatea apărătorilor drepturilor omului să ajungă o problemă prioritară în relațiile UE cu țări terțe, și să fie integrată la toate nivelele politicii externe ale Uniunii, în vederea creșterii coerenței, eficienței și credibilității susținerii UE privind drepturile omului.

Strasbourg, 16 iunie 2010

Dialog instituționalizat între biserici și UE

Cu participarea a circa șaiszeci de reprezentanți ai bisericilor din Europa, în 17-19 noiembrie 2009 s-a desfășurat reuniunea Comitetului pentru Biserici și Societate (Church and Society Commission – CSC) a Conferinței Bisericilor Europene (Conference of European Churches – CEC) la Mechelen (Belgia).

După cum s-a formulat, este interesul elementar al bisericilor din Europa să fie factori importanți în luarea deciziilor pe plan european. Astfel apare o nouă dimensiune a dialogului dintre UE și biserici, pentru că până acum cooperarea a depins doar de bunăvoința conducătorilor laici, dar tratatul de la Lisabona, valabil din 1 decembrie 2009, prevede ca instituțiile Uniunii să mențină un dialog deschis, transparent cu bisericile și organizațiile bisericești europene.

Se poate considera și un prim moment al dialogului instituționalizat faptul că în 18 noiembrie participanții la reuniune au fost primiți la Bruxelles de către Pál Schmitt, vicepreședinte al PE (responsabil

Jacques Barroso, László Tőkés și Herman Van Rompuy

și pentru dialogul cu bisericile) și László Tőkés, europarlamentar transilvănean.

În ultima zi, închiderea lucrărilor, s-au stabilit obiectivele prioritare ale comisiei, pe baza hotărârii adunării generale CEC de la Lyon, din iulie 2009. Astfel prioritățile pe termen scurt au fost formulate astfel: punerea în practică neîntârziat

a drepturilor omului, cooperarea interbisericească în politica educațională europeană, reducerea efectelor negative ale globalizării, participarea activă la Anul european pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, eforturile pentru dezarmarea nucleară, aplicarea considerențelor etice în științe și tehnologie.

Intervenție de un minut

Domnule președinte, anul trecut am protestat împotriva fanatismului religios și împotriva persecutării minorităților creștine. Același lucru îl fac și anul acesta. Întrucât am aflat despre cele mai recente acte anti-creștine din India, Bangladesh, Afganistan, Pakistan și Turcia, permiteți-mi să mă pronunț din nou împotriva atrocităților continue în numele exclusivismului religios, care sunt comise, în general, de către fanatici musulmani și hinduși împotriva fraților noștri creștini.

Totuși, în India, în statele Orissa și Gujarat, atât creștinii practicanți, cât și cei musulmani suferă persecuții grave. În Transilvania, în România, de unde sunt originar, libertatea religioasă a fost proclamată prin Edictul de la Turda în 1568. Libertatea religioasă este un drept uman atât individual, cât și colectiv. Isus Hristos spunea: „Merit milă, și nu sacrificiu.” Conform învățăturilor credinței noastre, solicit dlui Jerzy Buzek, Subcomisiei pentru drepturile omului și Comisiei Europene să intervină în mod hotărât în țările enumerate în apărarea victimelor intoleranței religioase, a celor persecutați.

Strasbourg, 19 octombrie 2009

Intervenție în plen

Atacuri recente împotriva minorităților religioase din Egipt și din Malaezia

Conform unor informații foarte recente, acum câteva zile regimul egiptean a arestat câțiva activiști militanți pentru drepturile creștinilor copti care călătoreau spre locul unde au avut loc crimele din Nag Hammadi, pentru a apăra și a sprijini comunitățile de creștini copti de acolo, din care făceau parte și persoanele ucise în ziua de Crăciun. Autoritățile egiptene, partinitoare față de majoritatea musulmană, încearcă să mușamalizeze actele de violență comise împotriva minorității copte și blochează autoapărarea legitimă a creștinilor, adoptând o poziție discriminatorie. Administrația Statelor Unite a făcut declarații foarte clare în această privință. Știind că această comunitate a creștinilor copti, cetățeni egipteni, este supusă frecvent, de mai bine de 1500 de ani, la oprimări crude, Uniunea Europeană trebuie s-o apere cu mai multă putere și cu mai multă hotărâre decât în prezent.

Strasbourg, 21 ianuarie 2010

S-a interzis folosirea cianurilor în minerit

COMUNICAT

La ședința plenară de la Bruxelles a Parlamentului European din data de 5 mai 2010 a avut loc votul final privind Propunerea comună de rezoluție referitoare la interzicerea generală a utilizării tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri în Uniunea Europeană. Mulțumită sprijinului consistent al Partidului Popular European, precum și unității exemplare de care au dat dovadă grupurile parlamentare, inițiativa deputaților János Áder și László Tőkés lansată în luna martie 2010 a fost adoptată cu 488 voturi pentru, 48 contra și 57 de abțineri. Procentajele, respectiv faptul că voturile pentru au fost de zece ori mai multe, decât cele contra (însușind 82% din totalul voturilor exprimate) demonstrează convingător accentul și sprijinul european legat de această problemă.

Tine de antecedentele rezoluției referitoare la interzicerea generală a utilizării tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri că deputatul nostru ardelean, László Tőkés deja în martie 2009, la plenara de la Strasbourg a PE a atras atenția asupra pericolelor realizării investiției miniere de la Roșia Montană. În luna aprilie a aceluiași an europarlamentarul nostru, împreună cu peste 40 de colegi de apartenență politică diferită, s-a adresat în scris comisarului european pentru mediu Stavros Dimas în legătură cu deschiderea unor exploatare miniere din România și Bulgaria, solicitându-i intervenția pentru interzicerea proiectelor de la minele de aur de la Roșia Montană, precum și Chelopech și Krumovgrad. În ianuarie a acestui an eurodeputații în cauză au trebuit să se confrunte la Bruxelles cu acțiunile de lobby extrem de agresive ale societății miniere de la Roșia Montană, manifestate la un forum profesional subiectiv organizat cu ajutorul și complicitatea susținătorilor lor politici din România.

La împlinirea a 10 ani de la poluarea catastrofală cu cianură a râului Tisa, produsă în 2000, László Tőkés și János Áder au considerat că a sosit momentul să așeze în context internațional problema minieră de la Baia Mare și Roșia Montană, și să caute la nivel european soluții împotriva pericolelor pe care le prezintă utilizarea tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri.

Întrebarea lor orală înaintată în luna martie – datorită obținerii unui sprijin suficient de larg – a ajuns în fața plenului PE în 21 aprilie, și a fost urmată de o dezbatere generală.

Între timp și deputații socialiști Csaba Tabajdi, Daciana Octavia Sârbu și Cătălin Sorin Ivan s-au manifestat împotriva mineritului pe bază de cianuri, și au emis o declarație scrisă independentă în Parlamentul European.

Inițiativa PPE, precum și unitatea tot mai accentuată a grupurilor parlamentare – consensul dintre socia-

liști, liberali, grupul verzilor și conservatori – a condus în final la adoptarea acelei Propuneri comune de rezoluție care a fost votat în 6 mai de către plenul PE.

Legat de adoptarea documentului deosebit de important trebuie amintit și faptul că inițiativa a întâmpinat de la începuturi opoziția generală a delegației române a PPE. Mai încolo, în zilele premergătoare votului, în Parlamentul European s-a declanșat un adevărat „război” între susținătorii și oponenții propunerii.

Războiul de lobby public și din spatele culiselor a fost pornit și tematizat de către deputatul Marian-Jean Marinescu și echipa sa. La fel de rapid și neașteptat cum a procedat în ianuarie la organizarea surprinzătoare a pseudoconferinței profesionale, vicepreședintele delegației române PPE a pornit și acum o ofensivă generală de ultimul moment împotriva proiectului Áder-Tőkés, adresând tuturor europarlamentarilor o scrisoare în care le cerea sprijinul pentru amendamentele la propunerea de rezoluție legată de cianuri înaintate de el împreună cu colegii săi Elena Băsescu, Petru Luhan, Cristian Preda, Traian Ungureanu și Iosif Matula, obținând semnătura a încă cca patruzeci de deputați PE pentru susținerea poziției românești. Cele două amendamente ar fi eliminat de fapt esența proiectului inițial.

În următoarele două zile s-au ținut lanț evenimentele, respectiv documentele războiului de declarații, după cum urmează:

- circulara europarlamentarului János Áder către deputații PE;
- propunerea de amendament a deputaților socialiști Daciana Octavia Sârbu, Silvia-Adriana Țicău și Csaba Tabajdi;
- apelul „pro-cianuri” al Asociației Pro Roșia Montană adresat europarlamentarilor;
- invitația deputatului PE Cristian Preda către toți

▶ deputații din România la o discuție cu locuitori din Roșia Montană și cu primarul localității și a localităților din zonă;

- invitația la o discuție în cerc restrâns a vicepreședintelui grupului PPE, olandeza Corien Wortmann-Kool, simpatizantă a delegației române a PPE;

- invitația deputatului Marian-Jean Marinescu la o discuție de „experți” legată de mineritul cu tehnologii pe bază de cianuri;

- apelul deputatului László Tőkés, lansat în limba română și maghiară, către opinia publică și organizațiile civile din România, pentru sprijinirea interzicerii mineritului cu tehnologii pe bază de cianuri;

- apelul activistului pentru drepturi civile Vasil Kadrinov adresat europarlamentarilor în numele Coaliției Anticianuri din Bulgaria;

- declarația președintelui Smaranda Enache în numele Ligii Pro Europa, adresată europarlamentarilor

- circulara și apelul lui Marian-Jean Marinescu către eurodeputați, solicitând sprijinul lor;

- apelul lui János Áder către europarlamentari pentru votarea textului inițial, nemodificat al propunerii;

- apelul lui László Tőkés către deputații PE pentru susținerea totală a inițiativei lor.

Tot legat de texte și evenimente trebuie să mai amintim următoarele:

- A fost lansată și Luarea de poziție a grupului eurodeputaților maghiari din Transilvania, în care – printre altele – se spune: „Noi, reprezentanți aleși de comunitatea maghiară din Transilvania, susținem fără echivoc interzicerea europeană a mineritului pe bază de cianuri, și refuzăm orice încercare de împiedicare a acestei măsuri”. Din păcate cu europarlamentarii UDMR nu s-a ajuns la consens privind lansarea documentului.

- În 5 mai, ziua votului, înainte de masă, s-a înserat cu urgență pe ordinea de zi a Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară (ENVI) dezbaterile propunerilor de modificare la rezoluția privind interzicerea mineritului cu cianuri. Însă presiunea delegației române PPE nu și-a atins scopul: propunerile lui Marian-Jean Marinescu și colegii săi au fost refuzate prin votul comisiei. Atitudinea hotărâtă a lui János Áder și luarea de cuvânt a lui László Tőkés și-au făcut efectul. Au avut efect pozitiv și manifestările lucide ale coordonatorului Richard Seeber și ale colegilor săi.

- Presiunile exercitate din exterior de către partea română nu au avut nici ele rezultate. „Minimineriada” de la Roșia Montană și dezbaterile în lanț nu au adus succesul scontat. Nu au avut reușită nici reprezentanții societății Roșia Montana Gold Corporation aflați la fața locului.

- Ședința grupului PPE din 5 mai a înaintat spre vot cu unanimitate absolută lista de vot a grupului, cu modificarea minimă a textului pe bază de compromis de către Wortmann-Kool și Richard Seeber.

După toate acestea la votul de după-amiază proiectul de document comun al grupurilor parlamentare, susținut de către János Áder și László Tőkés, a fost adoptat aproape neschimbat, pe când propunerile de amendamente care vizau golirea rezoluției au fost refuzate cu majoritate covârșitoare de voturi (415 – 161; 379 – 274; 337 – 246; 334 – 247). În schimb o propunere de modificare pozitivă a deputaților socialiști a fost votată de către Parlamentul European cu majoritate mare de voturi (524 – 54).

La conferința de presă ad-hoc de după vot inițiatorii luării de poziție a PE au numit rezultatul atins succes comun european și maghiar. János Áder a spus că astfel s-a asigurat drum deschis pentru o reglementare legală prin care Comisia Europeană poate impune interzicerea mineritului cu tehnologii pe bază de cianuri în întreaga Europă. László Tőkés a considerat votul succes comun al maghiarilor și românilor – în pofida faptului că echipa PPE condusă de Marian-Jean Marinescu a acționat împotriva PPE și a intereselor naționale. Totodată și-a exprimat speranța că guvernul popular european al României și delegația română la PE își vor revizui poziția anti-europeană și cooperând cu noul guvern – tot popular european – al Ungariei vor ajunge la o poziție comună – și nu numai în privința utilizării tehnologiei pe bază de cianuri și a protecției mediului.

Amintirea Cernobîlului și a poluării Tisei cu cianură ne obligă, la fel cum și catastrofa poluării cu petrol care se petrece în Golful Mexic ne avertizează „să nu ne jucăm cu focul” – a spus László Tőkés.

Bruxelles, 6 mai 2010

*Biroul de presă
al eurodeputatului
László Tőkés*

Scrisoarea comisarului pentru protecția mediului Stavros Dimas

Stimate Domnule Deputat,

Vă mulțumesc pentru scrisoarea Dvs., datată în 21 aprilie 2009, privind proiectul minier de exploatarea aurului din România și Bulgaria și utilizarea tehnologiei de cianurare în aceste proiecte și în mineritul aurului în general.

Comisia Europeană a urmărit timp de câțiva ani desfășurarea acestor proiecte miniere. Numeroase scrisori, intervenții parlamentare și petiții s-au referit la această temă. Aceste probleme au fost ridicate și în contactul cu autoritățile naționale ale celor două state membre ale UE implicate.

În ceea ce privește proiectele de minerit din România (Roșia Montană) și Bulgaria (Chelopech și Krumovgrad) la care v-ați referit, procedura pentru aprobarea lor, incluzând cererile pentru aprobarea proiectelor (momentul de lansare al procedurii de evaluare a impactului asupra mediului – EIA) a fost lansată premergător datei aderării celor două țări la UE.

Ca urmare, cum în acel moment Directiva EIA nu a fost aplicabilă la cele două țări, Comisia nu a putut iniția proceduri de nerespectare cu privire la planurile sus menționate.

Oricum, procedurile EIA trebuie să fie în conformitate cu legislația națională EIA în vigoare, și autoritățile naționale competente trebuie să asigure concordanță deplină cu celelalte componente relevante ale aquis-ului privind mediul.

Directiva referitoare la gestionarea deșeurilor din industria extractivă reglementează utilizarea tehnologiei de cianurare în activitățile de exploatare a aurului. Directiva impune, în special, reducerea concentrației cianurilor disociabili în acizi slabi (WAD) din iazurile de decantare a reziduurilor la cel mai scăzut nivel posibil, utilizând cele mai bune tehnici disponibile (BAT). În sprijinul implementării directivei vine și Ghidul BAT pentru gestionarea iazurilor de decantare și a rocilor sterile în activitățile de minerit care se referă printre altele și la utilizarea cianurii și descărcarea acestora în iazurile de decantare.

Deși aceste probleme țin de responsabilitatea autorităților naționale, Comisia va continua să le abordeze în legăturile sale cu autoritățile bulgare și române.

În speranța că veți considera utile cele de mai sus,

al Dvs.

Stavros Dimas

Gy. Szabó Béla: Cartea Apocalipsei: Aleșii

„Și Cuvântul a devenit trup și a locuit printre noi” – ne vestește Aposotul Ioan (Ioan. 1.14). Din adâncul Sfintei Scripturi se va întruchipa și ni se va înfățișa Hristos Mântuitorul și va veni la ai Săi să umble și să sălășluiască printre ei, să-i ferească, să-i mântuiască. Să-L primim în inimile noastre, în bisericile și căminele noastre, ca El să ne binecuvânteze în dragoste sărbătoarea și întreaga noastră viață!

2010
Postul Crăciunului,

Teles László

„Căci Mielul, care stă în mijlocul scaunului de domnie, va fi Păstorul lor, îi va duce la izvoarele apelor vieții, și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.”

Apocalipsa 7,17

Sărbători fericite!